

Arrest

nr. 348 307 van 10 juni 2026
in de zaak RvV X / XI

Inzake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat L LAHAYE
Amazonestraat 37
1060 BRUSSEL

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE VOORZITTER VAN DE XIde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Eritrese nationaliteit te zijn, op 12 maart 2025 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 25 februari 2025.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 3 juni 2025 met toepassing van artikel 39/73 van voormelde wet.

Gelet op het verzoek tot horen van 11 juni 2025.

Gelet op de beschikking van 29 juli 2025 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 5 september 2025.

Gelet op het arrest van 27 november 2025 met nr. X waarbij de debatten worden heropend en de terechtzitting wordt bepaald op 12 december 2025.

Gelet op de terechtzitting van 12 december 2025 waarbij de verdere behandeling van het beroep wordt uitgesteld naar de terechtzitting van 23 januari 2026.

Gehoord het verslag van kamervoorzitter M. MAES TORRES LOREDO.

Gehoord de opmerkingen van advocaat M. KALIN, die loco advocaat L. LAHAYE verschijnt voor de verzoekende partij, en van attaché E. VANMECHELEN, die verschijnt voor de verwerende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Overeenkomstig artikel 39/73, § 2 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingen-wet) werd aan de partijen de grond meegedeeld waarop de kamervoorzitter steunt om te oordelen dat het beroep door middel van een louter schriftelijke procedure kan worden verworpen. In casu wordt het volgende gesteld:

“1. Verzoeker, die verklaart de Eritrese nationaliteit te hebben en internationale bescherming in Griekenland geniet, dient beroep in tegen de beslissing “niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een

andere EU lidstaat)” van 25 februari 2025, genomen door de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet.

Volgens de gegevens uit het administratief dossier werd verzoeker op 27 maart 2024 de vluchtelingenstatus toegekend in Griekenland en verkreeg hij er tevens verblijfsdocumenten als statushouder: zijn verblijfsvergunning werd afgegeven op 28 maart 2024 en is geldig tot en met 27 maart 2027, en zijn reisdocument werd uitgegeven op 22 april 2024 en is geldig tot en met 21 maart 2029 (AD CGVS, blauwe map met antwoord Griekse asiendiensten van 24 maart 2025).

2. Deze bepaling vormt de omzetting naar Belgisch recht van het wederzijds vertrouwensbeginsel vervat in artikel 33, lid 2, a) van de Richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming. Dit beginsel van wederzijds vertrouwen betreft evenwel een weerlegbaar vermoeden.

Het wederzijds vertrouwensbeginsel wordt weerlegd indien de voorzienbare levensomstandigheden van een verzoeker, die als persoon die internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest. De weerlegging vereist, specifiek voor wat betreft de voorzienbare levensomstandigheden, dat er sprake is van een situatie waarin een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt. Deze drempel wordt bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 50-51 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, pt. 90 en 101).

Wanneer er in een lidstaat sprake is van “tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken”, dan vallen deze tekortkomingen bijgevolg enkel onder artikel 4 van het Handvest wanneer zij voormelde bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken (cf. HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a., pt. 89). Verder kan er niet worden uitgesloten dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt, kan aantonen dat er sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend, wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 52 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, C-163/17, Jawo, pt. 95).

3. Uit de door de beide partijen bijgebrachte landeninformatie blijkt niet dat de levensomstandigheden van begunstigden van een internationale beschermingsstatus in Griekenland zodanig zijn dat deze begunstigden, als zij naar daar zouden terugkeren, a priori allemaal automatisch zullen worden geconfronteerd met een reëel risico om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan. De situatie is niet van die aard te zijn dat elke statushouder zich in of bij terugkeer naar Griekenland in een staat van zeer verregaande materiële deprivatie bevindt, die het onmogelijk maakt om in zijn of haar elementaire levensbehoeften te voorzien. Dit neemt niet weg dat er in Griekenland sprake is van een zeer precaire situatie waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van statushouders in Griekenland. De situatie voor statushouders in en bij terugkeer naar Griekenland is ernstig en moeilijk, hetgeen onder andere het gevolg is van de administratieve obstakels waarmee zij worden geconfronteerd waardoor zij in zware en schrijnende levensomstandigheden kunnen terecht komen met belemmeringen inzake de toegang tot o.a. socio-economische en medische hulp.

In dit verband moet rekening worden gehouden met “alle gegevens van de zaak” (HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., pt. 89) en is het noodzakelijk op basis van de individuele omstandigheden van verzoeker zijn verzoek te beoordelen, waarbij het aan verzoeker toekomt om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden dat hij zich kan beroepen op de beschermingsstatus die hem in Griekenland werd verleend en de rechten die daaruit voortvloeien zodanig zijn dat hij niet terechtkomt in een staat van zeer verregaande materiële deprivatie te weerleggen.

4. Verzoeker slaagt er in casu niet in dit vermoeden te weerleggen. Hij betwist weliswaar in zijn verzoekschrift op algemene wijze de gedane vaststellingen van de verwerende partij, doch slaagt er niet in een ander licht te werpen op hetgeen concreet met betrekking tot zijn persoonlijke situatie en levensomstandigheden als

begunstigde van internationale bescherming in Griekenland wordt vastgesteld. Door louter te volharden in zijn eerder afgelegde verklaringen en deze te herhalen, brengt verzoeker geen concrete en geobjectiveerde elementen aan die een ander licht kunnen werpen op de bevindingen van de verwerende partij inzake de niet-ontvankelijkheid van zijn beschermingsverzoek.

5. Verzoeker verklaart dat hij zijn Griekse verblijfsdocumenten vernietigd heeft (NPO, p.21) en houdt in zijn verzoekschrift voor dat er ook moeilijkheden zijn bij het verkrijgen van een duplicaat van gestolen of verloren verblijfsdocumenten.

De Raad wijst er vooreerst op dat verzoeker met de opmerking dat het onevenredig is om van hem te verwachten dat hij bewijs levert van een negatief feit, namelijk dat hij zijn verblijfsvergunning verloren is, eraan voorbij gaat dat de verwerende partij louter opmerkt dat hij geen aangifte van verlies deed nadat hij de documenten in België verloren zou zijn waardoor hij aldus bij blote beweringen blijft. Waar hij in voorliggend verzoekschrift nog stelt dat hij deze gebeurtenis wel spontaan aanhaalde, wat zou aantonen dat hij ze daadwerkelijk kwijtgeraakt zou zijn en dat het onwaarschijnlijk is dat hij hierover gelogen heeft, verwijst de Raad naar de pertinente vaststellingen in de bestreden beslissing dat het weinig aannemelijk is dat verzoeker van dergelijke belangrijke documenten over geen enkele afbeelding of kopie zou beschikken en deze dan nog bewust zou vernietigen, gelet het bezit van deze documenten het voor hem mogelijk maakte om op legale wijze vrij te kunnen bewegen door verschillende landen van de Europese Unie, waar hij gretig gebruik van maakte (NPO, p.21).

Los daarvan herinnert de Raad eraan dat verzoeker op 27 maart 2024 een Griekse verblijfsvergunning (ADET) werd verstrekt door de Griekse autoriteiten die geldig blijft tot en met 27 maart 2027. In de bestreden beslissing wordt vooreerst verduidelijkt dat een persoon die internationale bescherming geniet in Griekenland en zijn afgedrukte verblijfsvergunning (het document dat aantoonst dat hij in het bezit is van een geldige verblijfsvergunning) heeft kwijtgeraakt, niet te maken krijgt met de specifieke moeilijkheden waarmee personen die internationale bescherming genieten in Griekenland en van wie de verblijfsvergunning is verlopen en die naar deze lidstaat moeten terugkeren, worden geconfronteerd. De verwerende partij wijst erop dat het mogelijk is een duplicaat te krijgen als de gedrukte verblijfsvergunning (ADET) verloren is gegaan of gestolen en geeft ook de te volgen procedure mee: "Daartoe moet men zich naar een Asielbureau begeven om het verlies van het document aan te geven en een bewijs van verlies te krijgen dat aan de politie moet worden overgelegd. De politie zal de betrokken persoon een kennisgeving overhandigen. Het Asielbureau moet van dit bericht op de hoogte worden gebracht en ongeveer 4 maanden nadat het op de hoogte is gebracht, neemt het een nieuwe beslissing over de afgifte van een verblijfsvergunning. Zodra de beslissing is verkregen, moet een afspraak worden gemaakt met het relevante Politiekantoor om de nieuwe gedrukte verblijfsvergunning te verkrijgen. De procedure is vergelijkbaar in het geval van beschadigde documenten (Refugee Info Greece - How to renew and replace lost, damaged or expired documents, 6 april 2024, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985619341335>). Het betoog in het verzoekschrift dat de website zeer vaag blijft over de concrete mogelijkheden voor toegang tot politiediensten voor een asielzoeker die bovendien geen Grieks spreekt, is niet ernstig te noemen nu de te volgen procedure in het geval van gestolen verblijfsdocumenten duidelijk wordt uiteengezet, waarbij de website overigens in verschillende talen kan geraadpleegd worden. Het rapporteren van diefstal bij de Griekse politie (eender welk kantoor zoals kan worden afgeleid uit de te volgen procedure) is, in tegenstelling tot wat verzoeker in het verzoekschrift lijkt voor te houden, geen onoverkomelijk obstakel. De begunstigde van internationale bescherming krijgt bovendien een bewijs van verlies mee door het Griekse asielbureau (waarvan het logisch is dat men gaat naar het bureau waar de ADET werd afgegeven) dat hij of zij vervolgens aan de politie moet overleggen zodat het voor de politie duidelijk is wat verder moet gebeuren, ookal kan de aanvrager zich niet (goed) in het Grieks uitdrukken.

Hoewel de informatie over de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland melding maakt van de specifieke moeilijkheden waarmee personen worden geconfronteerd die geen geldige verblijfsvergunning meer hebben wanneer zij terugkeren, maakt deze objectieve informatie geen melding van soortgelijke problemen waarmee personen worden geconfronteerd die geen gedrukte verblijfsvergunning meer hebben. Zelfs indien verzoeker niet langer in het bezit zou zijn van zijn geprinte verblijfsvergunning, hetgeen niet zonder meer kan worden aangenomen gezien zijn blote beweringen dienaangaande, blijkt hieruit dan ook niet dat hij geconfronteerd zou worden met de moeilijkheden die mensen ondervinden die geen geldige verblijfsvergunning meer hebben.

De verwerende partij wijst erop dat uit objectieve informatie blijkt dat personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen, zoals verzoeker in casu, automatisch een fiscaal registratienummer (AFM) krijgen wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen (zie "Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights" van RSA/PRO ASYL d.d. 03/2024 (p.18) alsook voormelde website "Greece Refugee Info"). Zij bemerkt hierbij dat het fiscaal registratienummer toegang geeft tot de arbeidsmarkt, het openen van een

bankrekening en het huren van een woning. Het AFM blijft geldig zolang de verblijfsvergunning (ADET) ook geldig is. Als de ADET verloopt, wordt het AFM gedeactiveerd totdat de ADET wordt verlengd (RSA/PRO ASYL – Beneficiaries of international protection in Greece - Access to documents and socio-economic rights, d.d. 03/2023, p. 20: "the AFM is automatically deactivated upon the expiry of the ADET and cannot be used until the ADET is renewed").

Gezien verzoekers verblijfsvergunning niet verloopt voor 2027, is zijn AFM dus ook geldig tot die datum. Zelfs indien verzoeker stappen moet ondernemen om een duplicaat van zijn gedrukte verblijfsvergunning te verkrijgen, blijft hij gedurende de wachttijd toegang houden tot de arbeidsmarkt, een bankrekening en de huur van goederen. Verzoeker brengt geen concrete en geobjectiveerde elementen bij die hier anders over doen denken. Waar hij in zijn verzoekschrift een betoog ontwikkelt omtrent de situatie waarmee begunstigden van internationale bescherming geconfronteerd worden bij de vernieuwing van hun verblijfsdocumenten, gaat verzoeker eraan voorbij dat deze situatie niet op hem van toepassing is daar hij op heden nog steeds over een geldige Griekse verblijfsvergunning beschikt.

6. De Raad wijst er verder op dat het feit dat er op een gegeven moment een einde wordt gesteld aan de materiële opvang voor begunstigden van internationale bescherming, in samenhang moet bekeken worden met het feit dat nadat de beschermingsstatus wordt toegekend, de begunstigden zelf in hun onderhoud moeten voorzien. In het kader van huisvesting en tewerkstelling kan worden verwacht van verzoeker, die er internationale bescherming heeft verkregen, om de nodige procedures te doorlopen en geduld uit te oefenen vooraleer hij daaromtrent conclusies trekt.

De Raad wijst er voorts op dat het aan de begunstigde(n) van internationale bescherming toekomt om de nodige inspanningen te doen om zich te integreren in de samenleving waar hij/zij internationale bescherming heeft bekomen, door er onder meer werk en huisvesting te zoeken en de taal te leren. Zulke inspanningen blijken niet uit verzoekers verklaringen en gedragingen, zoals ook de verwerende partij pertinent vaststelt. De houding en het handelen van verzoeker duiden er daarentegen op dat hij geenszins van plan was om in Griekenland een duurzaam leven en een toekomst uit te bouwen nu hij als erkend vluchteling amper een maand in Griekenland heeft verbleven. Uit verzoekers verklaringen blijkt dat hij reeds beslist had om naar België te komen na zijn interview in Griekenland (NPO, p.9-10). Dit getuigt niet van een oprechte intentie om een duurzaam bestaan in de andere lidstaat uit te bouwen en er zijn rechten te doen gelden.

De Raad herinnert eraan dat verzoeker zijn beschermingsverzoek na 31 december 2020 heeft ingediend. Zoals hoger aangestipt, werd verzoeker derhalve automatisch een AFM-nummer (fiscaal nummer) gegeven wanneer hij zijn ADET kaart kreeg. De verwerende partij bemerkt dan ook terecht dat verzoeker, toen hij in Griekenland was, een fiscaal registratienummer had waarmee hij toegang had tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning. Verzoekers verklaringen die het tegendeel pretenderen (NPO, p.12 en 16), kunnen niet zonder meer worden aangenomen. De Raad wijst naar de motieven in de bestreden beslissing waaruit blijkt dat verzoeker steeds bij vage verklaringen blijft over zijn fiscaal nummer: "Daar u na het ontvangen van uw vluchtelingenstatuut hoorde dat u het opvangcentrum diende te verlaten, werd u gevraagd of u zich had geïnformeerd hoe u aan een tijdelijke uitkering kon komen en of u stappen had ondernomen om een fiscaal nummer (AFM) aan te vragen. U antwoordde hierop als volgt: "Ik heb niets aangevraagd of gelezen, zelfs niet de documenten die ik, kreeg, ik las enkel alles door toen ik het vliegtuigticket ging kopen" (notities CGVS, p. 16). Behalve dat het niet aannemelijk is dat u, als geschoolde persoon, uw in Griekenland verkregen documenten niet zou hebben gelezen, bood uw antwoord alsnog geen duidelijk inzicht of u in het bezit was van een AFM. Nogmaals hiernaar gevraagd merkte u dan weer op dat deze mogelijks op uw identiteitskaart stond genoteerd. Daar u aangaf over een bankkaart te hebben beschikt werd u gevraagd of u daar dan geen AFM voor nodig had. U repliceerde hierop dat deze kaart niet echt een bankkaart zou zijn geweest maar een kaart waarmee je geld kon afhalen en waarop je identiteitsnummer stond. Indien u enkel in het bezit zou zijn geweest van een kaart met een identiteitsnummer –duidelijk een omschrijving van uw ADET- ziet het CGVS niet in waarom u in eerste instantie dan sprak over een bankkaart (notities CGVS, p. 16). Uw vage uitleg doet dan ook vermoeden dat u bewust informatie probeert achter te houden voor het CGVS." In voorliggend verzoekschrift beweert verzoeker dan weer opeens dat 'hij het vroeg maar niks kreeg', wat niet ernstig is. Verzoeker kan met zijn betoog geen concrete elementen bijbrengen die hier anders over doen denken.

Verder herhaalt verzoeker in voorliggend verzoekschrift louter dat hij zich in een vicieuze cirkel bevond en dat zijn verklaringen tijdens het persoonlijk onderhoud aantonen dat hij pogingen heeft ondernomen om regulier werk te vinden en zijn leven in Griekenland op te bouwen, zonder succes. De Raad herinnert er hierbij aan dat verzoeker als begunstigde van internationale bescherming amper een anderhalve maand in Griekenland heeft verbleven (NPO, p.10). Het is voor verzoeker dan ook onmogelijk om conclusies te trekken omtrent de mogelijkheden als begunstigde van internationale bescherming op vlak van huisvesting, werkgelegenheid, gezondheidszorg of het aanbieden van taalcursussen in Griekenland. Gelet op zijn korte verblijf in Griekenland, slaagt verzoeker er op geen enkele manier in om aan te tonen dat zijn rechten hier niet

geëerbiedigd werden. Verzoeker toont verder evenmin aan dat hij werd geconfronteerd met arbeidsmarktmoeilijkheden die niet eveneens gelden voor Griekse burgers.

Ook kan nog aangestipt worden dat verzoeker in Griekenland via kennissen kon voorzien in onderdak tijdens zijn verblijf van twee à drie weken in Griekenland nadat hij het opvangcentrum in Mytilini had verlaten (NPO, p.14-15). Uit zijn verklaringen blijkt niet dat verzoeker, eens hij er als vluchteling erkend werd, ernstige pogingen heeft ondernomen om zich te informeren over de mogelijkheden die de Griekse overheid heeft of die andere instanties hebben om in deze bijstand te bieden (NPO, p.19-20).

De Raad herhaalt dat het verzoeker om toekomt de middelen die het recht en zijn status in Griekenland hiertoe bieden terdege te gebruiken, hetgeen hij evenwel niet aantoont. Hij toont niet aan deze afdoende te hebben benut, laat staan uitgeput. Verzoeker maakt bijgevolg niet aannemelijk dat hij niet in de mogelijkheid zou zijn om bij terugkeer tewerkstelling, huisvesting of ondersteuning te kunnen krijgen in Griekenland.

7. Verzoeker toont evenmin aan geen toegang te hebben (gehad) tot de medische gezondheidszorg in Griekenland. Hij stelt dat hij geen sociale zekerheidsnummer (AMKA) had, maar uit zijn verklaringen kan niet blijken dat hij de nodige stappen heeft gezet om deze te verkrijgen (NPO, p.17). In dit verband wijst de Raad erop dat de beschikbare landeninformatie niet wijst op bijzondere problemen waar verzoeker in geval van terugkeer naar Griekenland de procedure om een AMKA te verkrijgen nog dient te voltooien. Verzoeker toont niet aan dat hij dit bij terugkeer naar Griekenland niet in orde zou kunnen brengen. Uit de informatie waaraan in de bestreden beslissing gerefereerd wordt, blijkt voorts dat verzoeker in geval van terugkeer naar Griekenland en in afwachting van het verkrijgen van zijn AMKA wanneer hij daartoe de nodige stappen zet, niet verstoken zal zijn van toegang tot gratis gezondheidszorg, op voorwaarde dat hij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat: "If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription" (UNHCR Greece, Living In Greece – Access to healthcare).

In het verzoekschrift wordt opgemerkt dat de wachttijd voor een afspraak bij openbare gezondheidsdiensten varieert van enkele weken tot meerdere maanden. Daargelaten de vaststelling dat ook in andere lidstaten, zoals België, wachttijden gelden, neemt dit niet weg dat begunstigden van internationale bescherming wel degelijk toegang hebben tot medische zorgverlening. De Raad wijst in navolging van de verwerende partij op de objectieve landeninformatie waaruit blijkt dat zijn AMKA slechts gedeactiveerd wordt wanneer de verblijfsvergunning verloopt én dat als hij destijds tijdens zijn verblijf in Griekenland niet de nodige stappen had ondernomen om zijn AMKA te verkrijgen, zou hem geen gratis toegang tot gezondheidszorg in openbare instellingen worden geweigerd.

8. Verder beroept verzoeker zich op een bijzondere kwetsbaarheid en meent hij talrijke gezondheidsproblemen te hebben aangetoond die duidelijk invloed hebben op zijn vermogen om een baan te vinden of in zijn eigen behoeften te voorzien. Hij verwijst naar zijn fysieke gezondheidstoestand, meer bepaald dat hij lijdt aan astma, dat hij last heeft van rug- en tandpijn en dat hij zijn hoofd kwetste na een val in maart 2024 (CGVS, p. 10, 18 en 27). Verzoeker vermeldt in voorliggend verzoekschrift de aanhoudende nekpijn, die uitstraalt naar zijn ruggengraat, en verklaart dat de medische verslagen radiologie bevestigen dat hij lage rugpijn heeft en hiervoor fysiotherapiesessies moet volgen om chronische pijn te volgen.

Verzoeker toont hiermee echter niet aan dat hij omwille van zijn fysieke gezondheidstoestand een bijzondere kwetsbaarheid heeft die hem zou verhinderen zijn rechten te doen gelden, verbonden aan zijn status toegekend in Griekenland. Er kan uit de voorgelegde stukken niet blijken dat zijn fysieke gezondheidstoestand belangrijke negatieve gevolgen voor zijn zelfstandig functioneren, autonomie en zelfredzaamheid met zich meebrengt waardoor hij zijn rechten als statushouder in Griekenland niet zou kunnen laten gelden. Uit de medische documenten kan niet worden afgeleid dat verzoeker (gedeeltelijk) arbeidsongeschikt zou zijn, noch dat zijn medische problematiek bepaalde behandelingen vereist waartoe verzoeker geen toegang zou hebben in Griekenland. De medische stukken geven geen concrete toelichting over de impact van zijn gezondheidstoestand en eventuele behandeling met betrekking tot zijn zelfredzaamheid en zijn globaal dagelijks functioneren. Verzoeker zet ook nergens concreet uiteen in welke mate zijn fysieke gezondheidstoestand hem zou beletten om zijn rechten te doen gelden in Griekenland, noch wat de impact van deze problemen zou zijn op zijn mogelijkheden om zijn rechten aldaar te doen gelden. Verzoeker betoogt dat de verwerende partij onvoldoende rekening hield met zijn kwetsbaarheid, hoewel reeds geoordeeld werd dat bepaalde bijzondere procedurele noden in hoofde van verzoeker kunnen worden aangenomen en dat de verwerende partij erkent dat bijzondere aandacht bestaat voor het bestaan van een verhoogde kwetsbaarheid van verzoekers. Evenwel betekent het feit dat bijzondere procedurele noden verleend werden aan verzoeker tijdens zijn asielpprocedure niet dat hij kampt met medische problemen die actueel negatieve gevolgen hebben voor zijn zelfstandig functioneren.

Verder blijkt niet dat de fysieke gezondheidstoestand van verzoeker de toegang tot gezondheidszorg, huisvesting en tewerkstelling in Griekenland onredelijk moeilijk of zelf onmogelijk maakt.

Uit verzoekers verklaringen en uit de neergelegde documenten blijkt dat hij in Griekenland de nodige medische zorgen kreeg. Zo blijkt uit het medische verslag van Boat Refugee Foundation dat verzoeker verzorgd werd en wat diende te gebeuren, en dat op 30 augustus 2024 een afspraak voor kinesithérapie werd voorzien in Griekenland (AD CGVS, map met documenten, stuk 11). Ook motiveert de verwerende partij terdege in de bestreden beslissing over zijn rugklachten: “Van de door u aangehaalde rugklachten waarvoor u in België medische opvolging regelde (zie medische verslagen en afspraken bij kinesithérapie in de groene map), legde u geen enkel medisch attest neer uit Griekenland, wat doet vermoeden dat u hierover dan ook geen melding maakte bij de Griekse instanties, zelfs niet toen u een val maakte in maart 2024. Uit de opsomming van de belangrijkste klachten die u toen opgaf en die werden genoteerd, wordt hierover immers geen enkel woord gerept (zie document 11 in de groene map). Zonder uw medische klachten te willen minimaliseren blijkt uit voorgaande verder dan ook geenszins dat u in Griekenland van medische hulp was verstoken en of u in de toekomst uw weg niet had kunnen vinden in de bestaande gezondheidszorg.” Waar verzoeker nog betoogt dat hij na de val op zijn hoofd niet de zorgen verkreeg die uit het verslag blijken en dat hij om een scan vroeg maar diende te wachten tot hij een verblijfsvergunning had én hij die dag uit het centrum werd gezet, wijst de Raad erop dat verzoeker bij blote beweringen blijft, temeer hij tijdens zijn persoonlijk onderhoud toegeeft dat men een medisch onderzoek ingepland doch dat deze afspraak samenviel met het moment dat hij zijn reisdocument had ontvangen en hij het opvangcentrum diende te verlaten (CGVS, p.10). Uit niks blijkt dat verzoeker zich niet naar deze afspraak kon begeven, noch dat medische zorgen hem in Griekenland verstoken bleven.

Wat betreft zijn astma kan verzoekers betoog dat hij bij terugkeer niet opnieuw toegang zou hebben tot medische zorg niet zomaar gevolgd worden. Zo blijkt uit zijn verklaringen dat hij medicatie voor zijn astma ontvangen heeft in Griekenland (NPO, p.22), hoewel hij eerst nog beweerde dat dit niet het geval was (NPO, p.11). Verder wijst de Raad in navolging van de verwerende partij op de objectieve landeninformatie waaruit blijkt dat de AMKA slechts gedeactiveerd wordt wanneer de verblijfsvergunning verloopt én dat als verzoeker niet de nodige stappen had ondernomen om zijn AMKA te verkrijgen, zou hem geen gratis toegang tot gezondheidszorg in openbare instellingen worden geweigerd.

Waar verzoeker aangeeft tandproblemen te kennen, blijkt uit zijn verklaringen dat hij naar het ziekenhuis is geweest doch van een behandeling besloot af te zien omdat hij een som van tweehonderdvijftig euro ervoor diende neer te tellen (CGVS, p.18). Zoals de verwerende partij terdege opwerkt kan uit het loutere feit dat hij zich over deze behandeling had geïnformeerd voor hij statushouder was en hij destijds niet bereid was om deze som neer te leggen, niet zonder meer worden afgeleid dat hij, eens verzoeker zijn verblijfsdocumenten had geregeld en een inkomen zou hebben geregeld, geen gebruik zou hebben kunnen maken van het voorhanden zijnde gezondheidssysteem in Griekenland. Ook maakt de verwerende partij de pertinente vaststelling dat hoewel verzoeker aangaf deze som niet te kunnen uitgeven aan een behandeling aan zijn tanden (NPO, p.18), uit zijn verklaringen wel blijkt dat hij tijdens zijn verblijf in Griekenland in staat was om geld bij mekaar te krijgen om een heen en weer bootreis, om een reisdocument aan te vragen en te ontvangen, om een vliegreis van Griekenland naar Zwitserland te regelen en om zijn reis per trein vanuit Zwitserland naar Duitsland te bekostigen – al dan niet met de hulp van enkele vrienden en zijn zus in Duitsland (CGVS, p.11-12, 20, 21 en 26).

Aldus blijkt niet dat verzoeker bij terugkeer naar Griekenland geen toegang zou hebben tot de gezondheidszorg. Verzoekers betoog dat hem in het opvangcentrum medische zorgen werden verleend, maar dat hij als begunstigde van internationale bescherming daar niet meer mag verblijven bij terugkeer naar Griekenland, toont niet aan dat hem de toegang tot de gezondheidszorg zou worden ontzegd.

Op basis van bovenstaande kan niet op objectieve wijze een bijzondere kwetsbaarheid in hoofde van verzoeker worden vastgesteld. Aldus brengt verzoeker wat betreft zijn persoonlijke situatie geen specifieke elementen aan waaruit moet worden besloten tot het bestaan van een bijzondere kwetsbaarheid in zijn hoofde in de zin van de relevante rechtspraak van het Hof van Justitie. Er liggen in casu geen specifieke elementen voor waaruit in hoofde van verzoeker een bijzondere kwetsbaarheid kan blijken die hem bij een terugkeer naar Griekenland zou blootstellen aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest.

Tot slot verwijst de Raad naar de motivering in de bestreden beslissing waarin de verwerende partij terdege het volgende vaststelt: “Met betrekking tot uw medische problematiek –u legde ter staving van uw gezondheidsproblemen verschillende medische verslagen en afspraken in België neer (zie documenten 12 tot en met 44)-, waaromtrent u niet concreet aantoonde dat uw mogelijkheden of beperkingen om in dit verband uw rechten uit te oefenen anders zijn dan de mogelijkheden of beperkingen waarmee ook de onderdanen van Griekenland geconfronteerd kunnen worden, moet worden opgemerkt dat dergelijke problematiek volgt uit de eventuele beperkingen van het gezondheidstelsel in deze lidstaat op zich. Als dusdanig behoort dit aspect echter niet tot de bevoegdheden van het Commissariaatgeneraal en dient u zich te beroepen op de geëigende procedure.”

9. Verder moet worden onderstreept dat verzoeker nog beschikt over een geldige verblijfsvergunning. Het is niet onredelijk om van verzoeker, die in Griekenland werd erkend als vluchteling, te verwachten dat hij inspanningen levert om zijn levensomstandigheden aldaar te verbeteren en er een bestaan uit te bouwen. Temeer hij de nodige zelfredzaamheid blijkt te hebben om zich in Griekenland te kunnen voorzien in zijn levensonderhoud. In Griekenland kon verzoeker verder nog rekenen op de hulp van kennissen (CGVS, p.11-12, 20-21 en 26): zo kon hij geld lenen van een vriend uit Engeland (NPO, p.12) en verbleef hij bij 'Habesha' mensen nadat hij tijdelijk het opvangcentrum verliet en enkele dagen naar Athene ging (NPO, p.13-14). Verzoeker toont niet aan dat hij bij een terugkeer naar Griekenland hierop niet opnieuw (tijdelijk) een beroep zou kunnen doen, mocht dit nodig blijken te zijn. Los daarvan stipt de Raad aan dat verzoeker de nodige zelfredzaamheid blijkt te hebben om ook zonder deze tijdelijke steun zich in Griekenland te kunnen voorzien in zijn levensonderhoud. Zo begon verzoeker aan een studie voor elektrisch ingenieur in Eritrea en werkte hij ook als elektricien en soms als chauffeur (NPO, p.5-6). Verder blijkt uit zijn verklaringen dat hij zich in Zuid-Soedan, Oeganda en Turkije, net zoals tijdens zijn verblijf in Griekenland, steeds wist te handhaven en was in staat te voorzien in zijn basisbehoeften (NPO, p.7-8). Hieruit kan worden afgeleid dat hij beschikt over een netwerk en middelen wat getuigt van zelfredzaamheid en keuzemogelijkheden. Tot slot kan verzoeker niet gevolgd worden waar hij stelt dat hij zijn zus al jaren niet meer gezien heeft en aldus niet op haar kan rekenen, daar hij in mei van vorig jaar nog op haar kon rekenen wanneer hij gedurende twee weken bij deze zus verbleef in Duitsland (NPO, p.10).

Verzoeker maakt met bovenstaande dan ook niet op concrete wijze aannemelijk dat hij buiten zijn eigen wil om in de onmogelijkheid was om zijn rechten in Griekenland te doen gelden. Het komt in dit verband verzoeker toe om de middelen die het recht en zijn status in Griekenland hiertoe bieden terdege te gebruiken, hetgeen hij evenwel niet aantoont. Hij toont niet aan deze afdoende te hebben benut, laat staan uitgeput. Hij toont niet aan, gelet ook op de korte tijd die hij er nog verbleef na de toekenning van internationale bescherming, dat hij niet in de mogelijkheid zou zijn (geweest) om er huisvesting of tewerkstelling te vinden. Op grond hiervan kan dus niet worden besloten dat hij door de onverschilligheid van de Griekse autoriteiten buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terecht is gekomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelde om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften. Evenmin zijn er concrete indicaties dat dit het geval zou zijn bij een terugkeer ernaartoe. Hij moet, gelet op de voorgaande vaststellingen, in staat worden geacht om bij terugkeer naar Griekenland een duurzaam bestaan uit te bouwen en er in zijn levensonderhoud te voorzien.

De verwijzing naar nationale en internationale rechtspraak is evenmin van die aard dat zij afbreuk kan doen aan het voorgaande. De appreciatie van de feiten in het licht van de bestaande situatie in Griekenland gebeurt in het kader van een individuele beoordeling van de zaak die voorligt in elk stadium van de asielprocedure. Feiten en elementen eigen aan elk concreet beschermingsverzoek zijn bepalend bij de beoordeling van het dossier. Voormelde analyse van de situatie in Griekenland is gesteund op de informatie zoals aangebracht door beide partijen.

Een algemene verwijzing, zoals in het verzoekschrift waarbij dienaangaande naar verschillende rapporten met algemene landeninformatie wordt verwezen, naar de moeilijke (levens)omstandigheden voor begunstigden van internationale bescherming in Griekenland, volstaat niet om zonder meer aan te tonen dat verzoeker als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie verkeerde dan wel bij een terugkeer dreigt terecht te komen. Dit dient in concreto te worden aangetoond, waar verzoeker in gebreke blijft.

10. Waar verzoeker in het verzoekschrift op algemene wijze gewag maakt discriminatie en racisme, moet worden bemerkt dat hieruit evenmin kan blijken dat hij in geval van terugkeer naar Griekenland hierdoor zal terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften. De Raad merkt in dat verband op dat vreemdelingen in Griekenland, net als in andere lidstaten, kunnen worden geconfronteerd met discriminatie, racisme of xenofobie maar dat dit niet tot het besluit leidt dat de Griekse autoriteiten hun verplichtingen ten aanzien van verzoeker niet zullen nakomen of dat dit invloed heeft op de werking van de officiële instanties en de rechtscolleges in Griekenland. Bovendien houdt dit op zich evenmin in dat de Griekse autoriteiten hun verdragsrechtelijke verplichtingen niet nakomen en dat zij niet bij machte zouden zijn om een passende bescherming te bieden aan betrokkenen bij situaties van discriminatie, racisme of xenofobie.

11. Hoewel de beschikbare informatie getuigt van diverse problemen op het vlak van huisvesting, sociale zekerheid en tewerkstelling in hoofde van statushouders in Griekenland, blijft verzoeker, zoals blijkt uit het voorgaande, in gebreke om in zijn geval aan te tonen dat zijn levensomstandigheden in dat land de vereiste drempel van zwaarwichtigheid bereikten of zullen bereiken bij terugkeer. Verzoeker toont niet aan, ook al kan worden aangenomen dat zijn situatie door onzekerheid of een verslechtering van zijn levensomstandigheden gekenmerkt wordt, dat hij bij een terugkeer naar Griekenland in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling (HvJ 19 maart

2019, Ibrahim e.a., pt. 91). Hij toont niet aan dat hij persoonlijk in een situatie zou belanden die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de EU.

Verzoeker maakt niet in concreto aannemelijk dat hij daadwerkelijk verhinderd was om in Griekenland in zijn elementaire levensbehoeften te voorzien of om er aanspraak te kunnen maken op bepaalde basisvoorzieningen, noch dat hij bij terugkeer naar Griekenland zou worden blootgesteld aan onmenselijke en vernederende behandelingen in de zin van artikel 3 van het EVRM en van artikel 4 van het Handvest.

Verzoeker maakt zodoende niet op overtuigende wijze aannemelijk dat hij bij terugkeer naar Griekenland, wegens de onverschilligheid van de Griekse autoriteiten en buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, zal terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Evenmin maakt hij aannemelijk dat er in casu sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend, wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest.

12. Derhalve lijkt verzoeker geen elementen naar voren te brengen waaruit blijkt dat hij zich niet langer kan beroepen op de bescherming die reeds werd toegekend in Griekenland. Er worden geen feiten of elementen aangetoond die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet op zijn specifieke omstandigheden verhinderen. Zijn beschermingsverzoek dient dan ook op basis van deze rechtsgrond niet-ontvankelijk te worden verklaard. Bijgevolg moet er geen inhoudelijk onderzoek worden gevoerd naar de materiële voorwaarden voor internationale bescherming voorzien in de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet, waarbij de Raad opmerkt dat een vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade in principe moet worden beoordeeld in het licht van het herkomstland (RvS 11 september 2014, nr. 228.337; RvS 20 november 2014, nr. 229.251 en RvS 23 mei 2017, nr. 238.301). Waar het beschermingsverzoek van verzoeker niet-ontvankelijk blijkt omdat hij zich nog kan beroepen op zijn beschermingsstatus in Griekenland, kan de schending van artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet dan ook niet dienstig worden aangevoerd.

Het aangevoerde middel lijkt ongegrond."

2. Door een verzoek tot horen in te dienen, maakt de verzoekende partij kenbaar dat zij het niet eens is met deze in de beschikking opgenomen grond (zij wordt overeenkomstig artikel 39/73, § 3 van de Vreemdelingenwet immers geacht met deze grond in te stemmen wanneer zij niet vraagt om te worden gehoord). In dit kader benadrukt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad) dat het verzoeken om een hoorzitting om alsnog zijn visie kenbaar te maken de enige functie van het verzoek tot horen is (cf. Wetsontwerp van 6 december 2010 houdende diverse bepalingen (II), Memorie van toelichting, Parl.St. Kamer, 2010-2011, nr. 53 0772/001, 25, 26) en dit verzoek zodoende niet mag worden beschouwd als een bijkomende memorie. Bovendien strekt het verzoek tot horen er niet toe de verzoekende partij de mogelijkheid te geven onvolkomenheden in het verzoekschrift, hetzij deze waarop in de beschikking overeenkomstig artikel 39/73, § 2 van de Vreemdelingenwet precies wordt gewezen, hetzij andere, alsnog recht te zetten. Ook het betoog ter terechtzitting vermag dit niet te doen.

3. Verzoeker heeft op 1 september 2025 een eerste aanvullende nota overgemaakt overeenkomstig artikel 39/76, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet, waarbij hij een geactualiseerd medisch dossier voegt.

Verzoeker dient op 1 september 2025 een tweede aanvullende nota in waarbij hij via een consulteer-bare weblink verwijst naar het RSA/PRO ASYL-rapport "Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights" van maart 2025.

4.1. De verwerende partij is niet ter terechtzitting van 5 september 2026 verschenen.

4.2. Artikel 39/59, § 2 van de Vreemdelingenwet bepaalt als volgt:

"Alle partijen verschijnen ter terechtzitting of zijn er vertegenwoordigd. Wanneer de verzoekende partij noch verschijnt noch vertegenwoordigd is, wordt het beroep verworpen. De andere partijen die niet zijn verschenen of niet vertegenwoordigd zijn, worden geacht in te stemmen met de vordering of het beroep. In elke kennisgeving van een beschikking tot vaststelling van de rechtsdag wordt melding gemaakt van deze paragraaf."

Deze wetsbepaling houdt niet in dat de Raad op grond van de afwezigheid van de verwerende partij ter terechtzitting verplicht zou zijn het beroep gegrond te verklaren en aldus verzoeker te erkennen als vluchteling of hem de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen. Evenmin houdt deze bepaling een omkering van de bewijslast in. Zij heeft enkel tot gevolg dat de Raad de eventuele excepties en het verweer ten gronde in de nota met opmerkingen van de verwerende partij niet dient te beantwoorden (RvS 13 mei 2014, nrs. 227.364 en 227.365).

5. In het proces-verbaal van de terechtzitting van 5 september 2025 staat het volgende vermeld:

“Tolk 1496 legt de eed af en tolkt Tigrinya – Nederlands.

De voorzitter verwijst naar de gronden van de beschikking die het voorwerp uitmaakt van het verzoek om te worden gehoord. Verzoeker verwijst in eerste instantie naar zijn twee aanvullende nota's. Hieraan werd de meest recente landeninformatie van RSA toegevoegd voor wat betreft de algemene precaire situatie van statushouders in Griekenland. Verder betwist verzoeker dat het voor hem mogelijk zal zijn om een duplicaat van zijn Griekse verblijfskaart te verkrijgen; voormelde beschikking is op dit punt niet meer dan een herneming van de bestreden beslissing. Voor het aanvragen van een duplicaat van zijn verblijfskaart bestaat er weliswaar een Engelstalige website, maar aangezien verzoeker enkel Tigrinya en slechts heel beperkt Engels spreekt zal hij hiervan geen gebruik kunnen maken. Verder zal hij moeten beschikken over een geldig fiscaal nummer (AFM), om hiermee aanspraak te kunnen maken op huisvesting en een tewerkstelling. Aangezien verzoeker hierover niet beschikt, dreigt hij bij terugkeer terecht te komen in een situatie van dakloosheid. Waar wordt gesteld dat hij zelf de nodige stappen zal dienen te ondernemen om toegang te krijgen tot de dienstverlening in Griekenland, stelt verzoeker dat dit standpunt geen rekening houdt met de concrete realiteit. Bij terugkeer zal hij geen woning en geen werk kunnen vinden, aangezien de toegang tot de Griekse overheidsdiensten nagenoeg onmogelijk is voor begunstigden van internationale bescherming die zelf geen Grieks kennen. Hij zal niet kunnen rekenen op hulp en zijn rechtsmiddelen voor de Griekse rechtbanken niet kunnen aanwenden. Voormelde beschikking houdt hiermee onvoldoende rekening, waarbij verzoeker specifiek verwijst naar de pagina's 33 en 34 van zijn verzoekschrift. Voor wat betreft het gegeven dat hij in Griekenland zal moeten beschikken over een zgn. AMKA-burgerservicenummer én dit nummer zal moeten laten registreren, stelt verzoeker dat zich ook op dit punt tal van problemen voordoen, wat ook blijkt uit de landeninformatie van RSA die hij heeft bijgebracht. Het Griekse ministerie van Migratie is nu verantwoordelijk voor de verstrekking van AMKA-nummers maar is hiermee nog niet begonnen. Er is geen georganiseerde afgifte van AMKA-nummers aan erkende vluchtelingen en de verstrekking is vaak onderhevig aan bijkomende voorwaarden die willekeurig worden opgelegd; de Griekse overheden creëren administratieve obstakels door bijkomende documenten te vereisen.

Voor wat betreft zijn autonomie en zelfredzaamheid erkent verzoeker dat hij in Griekenland weliswaar geld heeft geleend van een vriend, maar dit volstond geenszins om te kunnen overleven. Waar in de beschikking wordt gesteld dat hij tijdelijk een beroep zou kunnen doen op hulp vanwege zijn in Duitsland verblijvende zus, stelt verzoeker dat dit geen realistische optie is. Deze zus werkt als poetshulp en haar echtgenoot is gepensioneerd, zodat het koppel zelf slechts beschikt over een beperkt inkomen, laat staan dat zij verzoeker zouden kunnen bijstaan in het verwerven van de ongeveer 800 euro per maand voor een woning en de ongeveer 1150 euro voor andere basisbehoeften die hij nodig zal hebben om in Griekenland een menswaardig bestaan op te bouwen. Waar de verwerende partij opmerkt dat hij in Eritrea zelf heeft gewerkt als elektricien, bevestigt verzoeker dit, maar stelt hij zich de vraag hoe hij in Griekenland werk zou kunnen vinden aangezien hij geen Grieks kent en er ook niet de mogelijkheid zal hebben om taalcursussen te volgen, terwijl dit thans in België wel het geval is. Tot slot wijst verzoeker er ook op dat hij “niet perfect gezond” is, wat ook een invloed zal hebben op zijn mogelijkheden om in Griekenland een bestaan op te bouwen, gelet op het gebrek aan medische zorgen aldaar. Gevraagd om zijn medische toestand verder toe te lichten, stelt verzoeker dat hij lijdt aan een rugaandoening sinds hij in Griekenland is gevallen. Hij is ook depressief geweest. In Griekenland is hij naar een ziekenhuis gegaan en zijn rug bleek te moeten worden gescand. Hij heeft hier drie maanden op gewacht maar is er nooit onder de scanner geweest. In België heeft hij de scan wel gekregen en wordt hij nog behandeld door een fysiotherapeut. Verzoeker neemt ook medicatie die hij bij zich heeft en toont. Hij geeft aan dat hij zich thans “een beetje beter” voelt.”

6. Bij beschikking van 9 september 2025 wordt aan de verwerende partij een schriftelijk verslag gevraagd waarbij wordt uiteengezet:

“De verzoekende partij heeft door middel van twee aanvullende nota's van 1 september 2025 de volgende nieuwe elementen ter kennis gebracht van de Raad: rapport van RSA/ProAsyl “Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights” van maart 2025 en zijn geactualiseerd medisch dossier. De Raad is van oordeel dat voornoemde nieuwe elementen de kans aanzienlijk vergroten dat de verzoekende partij voldoet aan de voorwaarden die vereist zijn voor de erkenning als vluchteling in de zin van artikel 48/3 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de vreemdelingenwet), of voor de subsidiaire bescherming in de zin van artikel 48/4 van dezelfde wet, maar stelt vast dat hij de bestreden beslissing moet vernietigen omdat hij niet kan komen tot de bevestiging of de hervorming van de bestreden beslissing zonder aanvullende onderzoeksmaatregelen van deze nieuwe elementen. In casu stelt de Raad vast dat de verzoekende partij

een nieuw rapport heeft voorgelegd met betrekking tot de situatie van statushouders in Griekenland die een verdere toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet op haar specifieke omstandigheden zouden kunnen verhinderen. De Raad merkt in dit verband op dat dit nieuwe RSA/ProAsyl rapport van maart 2025 informatie bevat die in tegenstrijd lijkt te zijn met de informatie in het "Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland" van het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken van september 2024. Beide rapporten benadrukken dat voor statushouders een AMKA, dit is een sociaal zekerheidsnummer, is vereist om toegang te krijgen tot, onder meer, sociale uitkeringen, de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Beide rapporten stellen eveneens dat om een AMKA te verkrijgen, de statushouder de Griekse autoriteiten moet vragen om zijn voorlopig sociale zekerheidsnummer (toegekend aan verzoekers om internationale bescherming om tijdens de behandeling van hun verzoek toegang te krijgen tot de gezondheidszorg, zgn. PAAYPA) om te zetten in een AMKA, een sociale zekerheidsnummer. Deze omzetting gebeurt binnen een maand na de afgifte van de ADET. De omzetting gebeurt niet automatisch maar moet worden gevraagd. Sinds 1 april 2024 wordt een AMKA, het sociaal zekerheidsnummer, bij een eerste uitgifte inactief afgegeven en moet het AMKA-nummer vervolgens nog worden geactiveerd. Volgens beide rapporten kunnen statushouders hun AMKA-nummer alleen activeren door het voorleggen van een bewijs van adres/woonplaats én een bewijs van studie of werk, zoals een arbeidscontract of een wervingscertificaat/intentieverklaring dat is geüpload naar het informatiesysteem van het ministerie van Arbeid ("ERGANI") ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights" van RSA/ProAsyl van maart 2025, p. 21-24; "Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland", Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 20-22).

Het "Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland" van het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken van september 2024, vermeldt dat de vereiste documenten voor de uitgifte van een (vooralsnog inactief) AMKA sinds 1 april 2024, de volgende zijn: een geldig reisdocument of paspoort en een geldige ADET. Het RSA/ProAsyl rapport van maart 2025 geeft evenwel aan dat het voorleggen van een geldige ADET voldoende is en dat het stellen van bijkomende documentaire voorwaarden, zoals een reisdocument, onterecht is omdat statushouders hiervan wettelijk vrijgesteld zijn. De twee rapporten lijken op dit punt aldus tegenstrijdig. Verder stelt de Raad vast dat wat de toegang tot de arbeidsmarkt betreft, de Griekse wet in beginsel voorziet in een volledige en automatische toegang voor statushouders onder dezelfde voorwaarden als de nationale onderdanen, zonder de verplichting om een werkvergunning te verkrijgen. Volgens het "Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland" van september 2024 volstaat het voor de toegang tot de arbeidsmarkt dat statushouders, naast een geldige ADET, in het bezit zijn van een AMKA-nummer voor afdracht van sociale lasten en een AFM om legaal arbeid in loondienst te verrichten. Een legale status, een adresbewijs en toegang tot de arbeidsmarkt zijn volgens dit rapport voorwaarden voor de (her)activatie van een AMKA ("Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland", Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 21-22, 37-38). Het RSA/ProAsyl rapport stelt evenwel dat statushouders moeten beschikken over een geldige ADET, een actieve AFM en een actieve AMKA om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt. Waar het "Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland" lijkt te stellen dat het hebben van een AMKA-nummer op zich volstaat, lijkt het RSA/ProAsyl rapport dan weer te stellen dat het moet gaan om een actief AMKA-nummer. Evenwel blijkt uit de informatie in beide rapporten dat het AMKA-nummer enkel wordt geactiveerd indien er een adresbewijs is én een bewijs van werk, met name het voorleggen een arbeidscontract of een wervingscertificaat/intentieverklaring. RSA/ProAsyl betoogt om die reden dan ook dat de Griekse wetgeving een cirkelredenering hanteert waarbij de toegang tot basisrechten als minimale voorwaarde voor integratie in de gastsamenleving en voor het zoeken naar werk in feite afhankelijk is van reeds verkregen werk ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights" van RSA/ProAsyl van maart 2025, p. 22, 24 en 34). De twee aangehaalde rapporten lijken op dit punt bijgevolg eveneens tegenstrijdig. Dit alles klemmt des te meer nu in de bestreden beslissing wordt gesteld: "Daar u aangaf eind april 2024 uw verblijfskaart (ADET) te hebben ontvangen (notities CGVS, p. 15), werd u gevraagd of u ook uw sociale zekerheidsnummer (AMKA) had geregeld (notities CGVS, p.17). U verklaarde over AMKA te hebben gehoord maar dat u deze niet had gekregen. Nagegaan wat de reden was dat u geen AMKA werd gegeven antwoordde u: "Het woord komt me bekend voor, ze legden me uit dat ik zo een AMKA nummer moest aanvragen, dat heb ik ook gedaan en dan zei men me dat ik eerst werk moest vinden voor ik een AMKA nummer kon krijgen". Dat u een AMKA zou hebben aangevraagd maar men u geen gaf omdat u eerst werk moest zoeken kan echter niet worden gevolgd en dit omwille van het volgende: Met betrekking tot het sociale zekerheidsnummer (AMKA) merkt het Commissariaat-generaal op dat uit objectieve informatie ook blijkt dat het pas wordt gedeactiveerd wanneer de verblijfsvergunning verloopt (AIDA/ECRE, Country Report: Greece. Update 2023, juni 2024, blz. 248: "According to the latest JMD F80320/109864/14.12.2023, the Social Security Number (AMKA) is deactivated a day after the residence permit expires"). Uit de objectieve informatie blijkt duidelijk dat het AMKA de dag na het verstrijken van de verblijfsvergunning wordt gedeactiveerd omdat de Griekse wet bepaalt dat het AMKA wordt gedeactiveerd in geval van illegaal verblijf op Grieks grondgebied (Ibid., blz. 278: "Specifically as regards deactivation due to non-legal residence in the country, [deactivation] shall automatically take place on the day following the expiry of validity of the residence title, in the absence of renewal, extension or withdrawal of the status of international or temporary protection"). Het is dus het verlopen van de geldigheid van de verblijfsvergunning die belangrijk is, niet het

verlopen van de gedrukte verblijfsvergunning. Als uw verblijfsvergunning niet verloopt -u stelde dat uw verblijfskaart (ADET) eind april 2024 werd uitgereikt en gaf aan dat een dergelijk document of drie of vijf jaar geldig is (notities CGVS, p.25)- is uw AMKA ook tot die datum geldig." Het nieuwe RSA/ProAsyl rapport van maart 2025 lijkt aldus bijkomende obstakels te vermelden voor de verwerving van een AMKA alsook voor de toegang tot de arbeidsmarkt, zoals de verzoekende partij in haar aanvullende nota betoogt, hetgeen een verdere toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet in het geval van verzoekende partij zou kunnen verhinderen. De informatie in dit rapport lijkt evenwel in tegenstrijd te zijn met de informatie in het "Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland" van het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken van september 2024. Een vertaling van de relevante Griekse wetgeving ontbreekt om hierin uitsluitsel te krijgen. In het licht hiervan en met toepassing van artikel 39/76, § 1, derde lid van de Vreemdelingenwet, beveelt de kamervoorzitter van de 11de kamer de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen voornoemde nieuwe elementen te onderzoeken en hem een schriftelijk verslag te bezorgen binnen acht dagen na de kennisgeving van deze beschikking. Ik vestig uw aandacht op artikel 39/76, § 1, vierde lid van de vreemdelingenwet, dat luidt als volgt: "Verzaakt de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen uitdrukkelijk aan dit recht op onderzoek, of wordt het in het derde lid bedoelde schriftelijk verslag niet of laattijdig ingediend, dan wordt zonder verdere rechtspleging of terechtzitting, de bestreden beslissing vernietigd."

7. Op 15 september 2025 maakt de verwerende partij een schriftelijk verslag over met volgende elementen:

- "1) "80320/109864/14-12-2023 AMKA - Social Security Registration Number" dd. 14 december 2023, originele wettekst beschikbaar op: <https://www.taxheaven.gr/circulars/45594/f80320-109864-14-12-2023>
- 2) 80320/25192/01-04-2024 Instructions relatives à l'attribution et au fonctionnement du Numéro d'enregistrement de sécurité sociale (AMKA) dd. april 2024, originele wettekst beschikbaar op: <https://www.anaconda.gr/gnwsiki-basi/f80320-25192-01-04-2024/>
- 3) Concernant l'attribution de l'AMKA aux bénéficiaires d'une protection internationale et aux demandeurs d'asile dd. 18 februari 2018. Originele wettekst beschikbaar op: <https://www.anaconda.gr/gnwsiki-basi/f80320-25192-01-04-2024/>
- 4) Wet nr. 4368/2016 artikel 33, originele wettekst beschikbaar op <https://www.e-nomothesia.gr/kat-ygeia/nomos-4368-2016.html>
- 5) 4.4.2016 Règles visant à garantir l'accès des personnes non assurées au système de santé publique, artikelen 1 tot en met 6, dd. 4 april 2016, originele wettekst beschikbaar op <https://www.taxheaven.gr/circulars/23270/k-y-a-ario-a3g-gp-oik-25132-4-4-2016>
- 6) COI FOCUS GRECE Aide aux migrants, gepubliceerd door Cedoca op 25 juli 2025 en beschikbaar op <https://www.cgvs.be/nl/landeninfo/grece-aide-aux-migrants>."

8. Op 23 september 2025 maakt verzoeker een replieknota over, waarin een uiteenzetting wordt gehouden over de relevantie van het schriftelijk verslag en de door het CGVS neergelegde bronnen worden geanalyseerd. Aanvullend legt verzoeker het "Country Report: Greece. Update 2024" van AIDA/ECRE van september 2025 neer.

9. Bij tussenarrest nr. 336 753 van 27 november 2025 heropent de Raad de debatten. In het arrest kan worden gelezen: "In het bijzonder wijst de Raad erop dat de verzoekende partij in haar replieknota bezwaar maakt tegen de machinevertaling (via Deepl Pro) van stuk 1 bij het schriftelijke verslag, met name de AMKA-regelgeving van 14 december 2023. De verzoekende partij verwijst hierbij naar artikel 8 van het koninklijk besluit van 21 december 2006 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. In het kader van de rechten van verdediging, wordt de verwerende partij uitgenodigd om hierover een standpunt in te nemen. De Raad wijst erop dat de debatten tot dit punt worden beperkt." De partijen worden opgeroepen om te verschijnen op de openbare terechtzitting van 12 december 2025.

10. Op 11 december 2025 maakt verwerende partij overeenkomstig artikel 39/76, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet een aanvullende nota over waarin een evaluatie wordt gemaakt van de actuele situatie van personen met een internationale beschermingsstatus in Griekenland. Zij verwijst via consulteerbare weblinks naar:

- AIDA/ECRE, Country Report : Greece. Update 2024, september 2025;
- Bundesverwaltungsgericht, Pressemitteilung nr. 30/2025, 16 april 2025; Bundesverwaltungsgericht, Jugement BVerwG 1 C 18.24, 16 april 2025;
- Verwaltungsgerichtshof Kassel, Pressemitteilung, 2 september 2024;
- Bundesverfassungsgericht, beslissing van 1 april 2025 – 2BvR 1425/24;
- Bundesverfassungsgericht, arrest D-2590/2025, 11 september 2025.

Zij voegt bij de aanvullende nota ook nog volgende stukken toe:

- AMKA wetgeving dd. 23 december 2023 – voorzien van eensluidende vertaling;
- Nota: 'duiding e-mail Griekse autoriteiten – AMKA' van 17 november, juridische dienst CGVS.

11. In het proces-verbaal van de terechtzitting van 12 december 2025 staat het volgende vermeld:

“De voorzitter verwijst naar de gronden van de beschikking die het voorwerp uitmaakt van het verzoek om te worden gehoord en naar de procedurele antecedenten, in het bijzonder verweerders schriftelijk verslag en verzoekers daarop volgende replieknota. Hierbij merkt zij op dat verweerder de Griekse wetgeving i.v.m. het sociaal zekerheidsnummer (‘AMKA’) inmiddels niet enkel heeft voorzien van een machinevertaling, maar deze ook heeft laten vertalen door een vertaler. Verzoeker heeft er geen bezwaar tegen dat deze recentste vertaling in het debat wordt betrokken en legt een bijkomende aanvullende nota neer. Partijen bepleiten hun standpunt, onder meer aan de hand van voormelde procedurestukken, waarna de voorzitter opmerkt dat verzoeker er terecht op wijst dat het antwoord dat de Griekse overheid heeft verstrekt over de vraag of het voor een statushouder noodzakelijk is om een arbeidscontract te hebben geüpload in de daartoe bestemde database alvorens zijn AMKA te kunnen activeren strijdig is met voormelde wetgeving. Verweerder betwist dit niet en stelt dat hij thans probeert hierover meer duidelijkheid te verkrijgen vanwege de Griekse overheid. Om die reden stelt de voorzitter de verdere behandeling van de zaak uit naar de zitting van 23 januari 2026 om 9 uur 30. Partijen hebben hiertegen geen bezwaar en nemen er akte van dat zij geen nieuwe oproeping zullen ontvangen.”

Zoals vermeld, legt verzoeker ter terechtzitting een aanvullende nota neer waarop zij reageert op de aanvullende nota van 11 december 2025 van de verwerende partij.

12. Op 21 januari 2026 maakt de verwerende partij een aanvullende nota over waarbij zij volgende stuk toevoegt: *“Nota A.M.K.A. wetgeving Griekenland, 16 januari 2026, juridische dienst CGVS”* (hierna: AMKA-nota van 16 januari 2026) alsook verschillende bijlagen, waaronder een Engelse vertaling van de AMKA-verordening van 23 december 2023, een Franse vertaling van artikel 33 van de wet 4368/2016 en een Franse vertaling van de omzendbrief van 3 november 2025 en e-mailuitwisseling tussen het CGVS en de Griekse Asylum Service.

13. Op 22 januari 2026 maakt verzoeker een aanvullende nota over waarbij hij reageert op de laatste aanvullende nota van verwerende partij.

Als bijlage aan deze aanvullende nota voegt verzoeker de volgende stukken toe:

- “1. Brief gestuurd naar advocaat van verzoeker door Me Minos MOUZOURAKIS, Advocaat en Legal and Advocacy Officer binnen de Refugee Support Aegen (RSA), dd. 16.01.2026;*
- 2. Europese Commissie, brief aan de staatssecretaris, Ares(2023)8268343, 04.12.2023;*
- 3. Vertaling van de circulaire dd. 03.11.2025 neergelegd door de CGVS;*
- 4. Mailbericht van RSA-organisatie naar advocaat, dd. 16.01.2026.”*

14. In het proces-verbaal van de terechtzitting van 23 januari 2026 staat het volgende vermeld:

“De voorzitter zet de procedurele antecedenten uiteen en verwijst specifiek naar de reden waarom de behandeling van de zaak werd uitgesteld ter terechtzitting van 12 december 2025. Partijen bevestigen voldoende kennis te hebben van elkaars recentste aanvullende nota's die daarop zijn gevolgd. Verzoeker verwijst naar wat hij in deze nota heeft uiteengezet over de vraag of het al dan niet nodig is te beschikken over een geactiveerd sociaal zekerheidsnummer (‘AMKA’) om in Griekenland een arbeidscontract te kunnen laten registreren. Hij stelt dat het wel degelijk noodzakelijk is te beschikken over een actieve AMKA, waarvoor ook een bewijs van woonst vereist is, alvorens een arbeidscontract te kunnen laten registreren en meent dat dit standpunt steun vindt in de informatie die hij zelf heeft opgevraagd bij RSA en heeft toegevoegd aan zijn laatste aanvullende nota. RSA legt hierin uitgebreid uit waarom verweerders standpunt over deze kwestie incorrect is: een actief AMKA-nummer is nodig om een arbeidscontract te kunnen registreren aangezien het fungeert als bewijs dat men sociaal verzekerd is, en zonder sociale verzekering is het onmogelijk om een contract af te sluiten en dit te laten registreren. Het is pas na het afsluiten van een contract dat men in het bezit wordt gesteld van een aanwervingsattest, en dit attest is op zijn beurt nodig om de AMKA te activeren. Bijgevolg is er overduidelijk sprake van een vicieuze cirkel, waarbij verzoeker herhaalt dat uit de informatie waarover hij beschikt blijkt dat zonder actieve AMKA een aanwerving niet mogelijk is, waar bovenop komt dat hiervoor ook een afspraak nodig is op een EFKA-kantoor van de sociale zekerheid, waarvoor eveneens een actieve AMKA vereist is. Voor wat betreft de problemen met afspraken bij deze EFKA-kantoren verwijst verzoeker ook naar de brief van de Europese Commissie die hij heeft toegevoegd aan zijn laatste aanvullende nota, waarin op p. 11 uitgebreid wordt uiteengezet hoe de Griekse overheid inconsistent is in de wijze waarop zij de Griekse wetgeving hierover toepast. Besluitend stelt verzoeker dat verweerder meer moeite had kunnen doen om zich te informeren, onder meer bij RSA, en dat de informatie van RSA die hij zelf heeft bijgebracht moet primeren op de informatie waarop verweerder zich baseert. Verweerder repliceert hierop dat hij behalve andere bronnen ook RSA nog heeft gecontacteerd, maar geen antwoord heeft gekregen. Hij verwijst naar de informatie die hij heeft gevoegd bij zijn aanvullende nota's en stelt dat verzoekers informatie over de (actieve) AMKA nergens wordt vermeld in de AIDA- en RSA-rapportering die hij zelf heeft bijgebracht. Daarnaast wijst verweerder erop dat de brief van de Europese Commissie waarnaar verzoeker verwijst al dateert van december 2023 en betrekking heeft op een verouderde procedure die niet

langer van toepassing is; de kwestie die op p. 11 van deze brief wordt uiteengezet is dus niet langer van tel. Verweerder stelt ook dat uit voetnoot 6 bij de brief van RSA van 16 januari 2026 weliswaar blijkt dat een AMKA noodzakelijk is om te kunnen werken, maar dat nergens uit blijkt dat deze AMKA ook geactiveerd moet zijn."

15. Verzoeker brengt met voormelde betogen ter zitting en in voormelde replieknota alsook aanvullende nota's, geen concrete en dienstige argumenten of elementen bij die van aard zijn afbreuk te doen aan de grond in de beschikking van 3 juni 2025.

16. Algemene situatie van statushouders in en bij terugkeer naar Griekenland

16.1. De kernvraag is of de nieuwe informatie die beide partijen bijbrengen in hun aanvullende nota's, replieknota en schriftelijk verslag toelaat anders te oordelen over de situatie van personen die internationale bescherming in Griekenland genieten dan hetgeen werd uiteengezet in de beschikking.

In de door beide partijen aangebrachte verschillende rapporten wordt de huidige situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland onderzocht en beoordeeld, zowel wat betreft de inhoud van de in de artikelen 24 tot en met 35 van de richtlijn 2011/95/EU bedoelde voordelen waarop zij als begunstigden van internationale bescherming aanspraak maken, als wat betreft de toegang tot deze voordelen waarop zij als begunstigden van internationale bescherming aanspraak maken (onder meer met betrekking tot werk, huisvesting, sociale voorzieningen en gezondheidszorg), als wat betreft de toegang tot deze rechten en voordelen. Ook de situatie van statushouders bij terugkeer naar Griekenland na verblijf buiten het Griekse grondgebied wordt hierin belicht en besproken.

Rekening houdend met deze landeninformatie, in het bijzonder:

- AIDA/ECRE, "*Country Report : Greece. Update 2024*", september 2025;
 - Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, "*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*", september 2024;
 - RSA/PRO ASYL, "*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", maart 2025;
- overweegt de Raad als volgt.

De verstreekte informatie bevestigt dat de situatie van statushouders in en bij terugkeer naar Griekenland ernstig en moeilijk blijft op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale voorzieningen en gezondheidszorg

Uit het geheel van de informatie beschikbaar in het rechtsplegingsdossier blijkt dat het beleid van de Griekse autoriteiten erop is gericht van begunstigden van internationale bescherming te verwachten dat zij zelfstandig zijn en voor hun eigen bestaansmiddelen zorgen, terwijl zij belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels moeten overwinnen om toegang te krijgen tot bepaalde officiële documenten en zij – zeker wanneer zij terugkeren uit een andere lidstaat en niet (meer) beschikken over geldige verblijfsdocumenten – kunnen worden geconfronteerd met substantiële belemmeringen om hun rechten voor een potentieel lange wachtperiode te kunnen doen gelden. Dit betekent dat het voor statushouders moeilijk kan zijn om zelfstandig hun rechten te doen gelden en in de meest elementaire behoeften als voedsel, onderdak en stromend water te voorzien.

Griekenland kent een algemeen juridisch en beleidskader, dat is gericht op een algemene integratie in de Griekse samenleving van statushouders. In februari 2022 heeft Griekenland een nationale strategie voor integratie vastgesteld waarin de noodzaak van een alomvattende integratieaanpak wordt erkend. Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van IGO's en NGO's, die de algemene integratie van statushouders in de Griekse samenleving trachten te bevorderen. Tekortkomingen in de uitvoering van de bestaande wetgeving vormen evenwel een aanzienlijke belemmering voor een soepele integratie. Deze belemmeringen hebben onder meer betrekking op de afgifte en verlenging van verblijfsvergunningen, formaliteiten voor de afgifte van basisdocumentatie (zoals de gezondheidsverzekering, bankrekeningen, belasting-gegevens), erkenning van kwalificaties, toegang tot werk en scholing, toegang tot huisvesting en in het algemeen een gebrek aan huisvesting in Griekenland.

Uit de landeninformatie volgt dat statushouders immers bepaalde persoonlijke documenten en gegevens nodig hebben die elementair zijn om hun rechten en voordelen als statushouder in Griekenland te doen gelden, zoals deze voortvloeien uit artikelen 24 tot en met 35 van de richtlijn 2011/95/EU en die hen toegang verschaffen tot basisvoorzieningen, zoals toegang tot werk, huisvesting, gezondheidszorg, en sociale voorzieningen.

In het bijzonder blijkt dat het bezit van een geldige Griekse verblijfsvergunning (ADET), die wordt afgeleverd op basis van de internationale beschermingsstatus, een voorwaarde is voor het verkrijgen van een sociale zekerheidsnummer (AMKA), alsook voor het verkrijgen van een fiscaal registratienummer (AFM). Verder blijkt

dat het bezit van een AFM al dan niet indirect, een voorwaarde vormt voor, o.a., het openen van een bankrekening, het huren van een woning, toegang tot de arbeidsmarkt, het ontvangen van sociale uitkeringen of het verkrijgen van een AMKA, alsook dat het bezit van een AMKA een voorwaarde uitmaakt om, o.a., toegang te krijgen tot sociale voorzieningen, (gratis) gezondheidszorg en de arbeidsmarkt (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 12, 24; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, 20-22; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239; 264-266). Naast voormelde documenten hebben statushouders in Griekenland ook een reisdocument nodig om een bankrekening te openen of om toegang te hebben tot het platform van het ministerie van Financiën (AADE) en het online belastingplatform 'Taxisnet' (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 256-257, *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 19; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 18-22). Zowel erkende vluchtelingen als subsidiaire beschermden kunnen reisdocumenten van de Griekse overheden verkrijgen (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 253-257; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 18-19).

Statushouders moeten evenwel belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels overwinnen om toegang te krijgen tot voormelde officiële documenten. Het verkrijgen en verlengen van bepaalde documenten blijkt vaak complex te zijn, waarbij administratieve obstakels statushouders ervan kunnen weerhouden de documenten te verkrijgen die nodig zijn voor de toegang tot fundamentele socio-economische basisrechten zoals toegang tot gezondheidszorg, huisvesting, sociale voorzieningen, de arbeidsmarkt, onderwijs, het openen van een bankrekening en zelfs juridische bijstand (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 4-6, 20 en 22; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239).

A. Eerste afgifte van een ADET

Volgens de zogenaamde ADET-verordening wordt de beslissing tot toekenning van de ADET in principe opgenomen in de beslissing tot toekenning van de internationale beschermingsstatus die door de asielautoriteiten of door de beroepsinstantie wordt afgegeven. In elk geval moet de beslissing tot toekenning van een ADET aan de statushouder worden meegedeeld op dezelfde dag als de beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming. Dit is overeenkomstig een omzendbrief van het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Ondanks deze regel geeft de Griekse asieldienst op dit moment nog steeds ADET-beslissingen als aparte administratieve handelingen af, die ze samen met de beslissing over de goedkeuring van de asielaanvraag aan de betrokken statushouder meedeelt.

Vervolgens moeten statushouders binnen zes maanden per e-mail een afspraak maken met de Griekse politie om de nodige documenten en vingerafdrukken voor te leggen voor de daadwerkelijke fysieke afgifte van een gedrukte ADET. De Griekse politie tracht de afspraken binnen 10 dagen na de e-mail vast te leggen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen, met pasfoto's en een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt. Het duurt vervolgens 1 tot 2 maanden vooraleer de gedrukte ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk verwittigd dat hun ADET gedrukt is en/of klaar is om te worden opgehaald. Wekelijks verschijnen er online lijsten met de zaaknummers waarvan de ADET-kaarten klaar liggen om te worden afgehaald. Er wordt van statushouders verwacht dat zij deze lijsten dagelijks nakijken (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 5-17; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239).

B. Fiscaal registratienummer (AFM)

Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen personen die voor 31 december 2020 een beschermingsverzoek indienden en zij die na 31 december 2020 een beschermingsverzoek hebben ingediend.

Sinds 31 december 2020 wordt automatisch een fiscaal registratienummer (AFM) aangemaakt bij het beschermingsverzoek. Personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen, krijgen bijgevolg automatisch een AFM-nummer wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen. Een statushouder die na 31 december 2020 een beschermings-verzoek indiende, zou in principe een AFM-nummer moeten hebben. Wanneer internationale bescherming wordt verleend, gaat deze AFM mee over naar de ADET. Na het verkrijgen van internationale bescherming en een verblijfsvergunning moet een statushouder vervolgens een afspraak maken bij het bevoegde belastingkantoor (DOY) om de gegevens van zijn AFM bij te werken. Dit is evenwel niet mogelijk indien de ADET is verstrekt. Personen die automatisch een AFM-nummer hebben gekregen, kunnen geen TAXISnet-codes, die noodzakelijk zijn voor transacties met AADE en andere publieke diensten, aanvragen zonder voorafgaandelijk hun gegevens te hebben geactualiseerd bij het belastingkantoor. Aanvragen voor

TAXISnet-codes moeten online gebeuren via het AADE-platform dat enkel beschikbaar is in het Grieks. Na de aanvraag wordt een afspraak gemaakt met het bevoegde belastingkantoor om de TAXISnet-codes te ontvangen.

Personen die voor 31 december 2020 een beschermingsverzoek hebben ingediend, die geen AFM-nummer hebben verkregen en wiens ADET nog geldig is, kunnen een AFM-nummer aanvragen via een videogesprek met een medewerker van de bevoegde autoriteit. Ook kan een AFM-nummer aangevraagd worden door een bezoek van de persoon of een gemachtigde aan het plaatselijke belastingkantoor (DOY) in de woonplaats van de statushouder. Bij de registratie bij dit belastingkantoor wordt om een adresbewijs gevraagd. Dit kan een certificaat van een opvanglocatie zijn, een energierekening of een kopie van een huurcontract op naam van de statushouder. Statushouders die dakloos zijn of geen adresbewijs kunnen overleggen, kunnen geen AFM-nummer verkrijgen. Als gevolg hiervan kunnen zij geen belastingaangifte doen of een belastingverklaring ontvangen.

Een AFM-nummer wordt automatisch gedeactiveerd eens de ADET vervalt en kan niet worden gebruikt tot de ADET wordt verlengd (*“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 19-20; *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 20-21).

C. Afgifte en activering van een AMKA

Een AMKA, dit is een sociale zekerheidsnummer, is vereist voor de toegang tot sociale uitkeringen, de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Samen met de afgifte van de verblijfsvergunning is de Griekse asieldienst verplicht om statushouders te informeren dat zij voortaan in aanmerking komen voor een AMKA en dat zij binnen één maand de wettelijk vereiste stappen moeten ondernemen om dit nummer aan te vragen (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236). Om een AMKA te verkrijgen, moet de statushouder de Griekse autoriteiten vragen om zijn zgn PAAYPA, d.i. het voorlopige sociale zekerheidsnummer voor asielzoekers dat figureert op hun kaart als verzoeker om internationale bescherming, om te zetten in een AMKA, een definitief sociale zekerheidsnummer. Deze omzetting gebeurt binnen een maand na de afgifte van de ADET. De omzetting gebeurt niet automatisch maar moet worden gevraagd. Obstakels en langdurige wachttijden voor het verkrijgen van een ADET kunnen de afgifte van een AMKA beïnvloeden en dus ook de toegang voor statushouders tot het gezondheidszorgsysteem.

Sinds de AMKA-verordening van 23 december 2023 is de afgifte van een AMKA vanaf 1 april 2024 gekoppeld aan de voorwaarde van *“een geldige verblijfstitel in het land met toegang tot de arbeidsmarkt”*. De redenering hierachter is dat mensen die hun ADET niet verlengen geen belang meer hebben bij een AMKA, aangezien zij niet meer in Griekenland verblijven en daarom niet meer onder het Griekse sociale zekerheidsstelsel vallen. Deze verordening is ingegeven vanuit de gedachte om arbeidsmigratie en sociale zekerheid aan elkaar te koppelen. Een onbedoeld gevolg is dat de AMKA van statushouders bij het aflopen van hun ADET wordt gedeactiveerd, ook indien er een verlengingsaanvraag in behandeling is. De aanvraag voor een AMKA moet in persoon gebeuren voor een zgn. KEP (dienstencentrum voor burgers) of e-EFKA (nationaal fond voor sociale zekerheid). Sinds 22 december 2024 vallen de uitgifte, activering en reactivering van de AMKA evenwel onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Migratie en Asiel.

Sinds 1 april 2024 wordt een AMKA, het sociale zekerheidsnummer, na voorlegging van een geldige ADET, bij een eerste afgifte inactief afgegeven. Artikelen 4 (3) en 6 (5) van de AMKA-verordening bepaalt dat derdelanders daartoe hun wettelijk verblijf in Griekenland moeten aantonen. Wettelijk verblijf wordt in beginsel aangetoond door het voorleggen van een geldig paspoort van een derde land of een geldig reisdocument voor statushouders alsook een geldige verblijfstitel voor Griekenland met recht op toegang tot de arbeidsmarkt, zoals een ADET. Hierbij moet echter worden opgemerkt dat artikelen 4 (3) en 6 (5) van de AMKA-verordening uitdrukkelijk stipuleren dat statushouders zijn vrijgesteld van het voorleggen van een geldig paspoort of reisdocument, zodat het voorleggen van een geldige ADET in beginsel volstaat als bewijs van wettelijk verblijf (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 23; nota verwerende partij over de AMKA-wetgeving in Griekenland van 16 januari 2026 en de vertaling van de AMKA-verordening).

Om de daarbij horende rechten van o.m. gezondheidszorg en sociale voorzieningen te genieten, moet dit AMKA-nummer vervolgens worden geactiveerd. In tegenstelling tot wat in de wet is bepaald, kunnen statushouders hun AMKA niet onder dezelfde voorwaarden activeren als Griekse burgers. Artikel 6 (5) van de AMKA-verordening bepaalt dat derdelanders daartoe, naast hun wettelijk verblijf, ook hun (daadwerkelijk) verblijf in Griekenland moeten aantonen en stipuleert welke stukken daarvoor moeten worden voorgelegd. Een bewijs van (daadwerkelijk) verblijf in Griekenland kan bestaan uit onder meer één van de volgende documenten: een fiscaal woonplaatsattest, eigendomsbewijs, huurovereenkomst, verklaring van gratis concessie of inwoning, verblijfsbewijs in het kader van bepaalde huisvestingsprogramma's, certificaat van verblijf in een studentenaccommodatie, ... Daklozen kunnen dit document vervangen door een certificaat van gebruik van een slaapzaal of een certificaat afgegeven door de gemeentelijke sociale dienst of het gemeenschapscentrum. Gedetineerden moeten een certificaat van detentie overleggen. Daarnaast moeten statushouders ook een bewijs van werk voorleggen, zoals een certificaat van aanwerving van een werkgever (een *“employment hiring certificate from an employer”* in de Engelse vertaling van de reeds geciteerde

AMKA-verordening; in het “*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*” van september 2024 worden ook de termen “*intentieverklaring van een werkgever*” en “*werkgeversverklaring*” gebruikt), een arbeidsovereenkomst die is *geupload* in het informatiesysteem van het ministerie van Werkgelegenheid (ERGANI), een verklaring van de bevoegde belastingdienst dat men als zelfstandige is begonnen of een bewijs van studie (“*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 22-24; “*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*”, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 20-22 alsook de referentie via consulteerbare weblink naar [Refugee.info Greece, “Health insurance”](https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985624835479) beschikbaar op <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985624835479>, waarnaar verzoeker zelf verwijst in zijn laatste aanvullende nota; nota verwerende partij over de AMKA-wetgeving in Griekenland van 16 januari 2026 en de vertaling van de AMKA-verordening; AIDA/ECRE “*Country Report: Greece. Update 2024*”, september 2025, p. 202, 266-267).

Met deze laatste voorwaarde behandelt de Griekse wet statushouders anders dan Griekse en Unieburgers, voor wie de bovenstaande vereisten alternatief en niet cumulatief gelden.

De eis dat alle statushouders een certificaat van aanwerving van een werkgever of een in ERGANI *geupload* arbeidscontract of een verklaring van zelfstandig ondernemerschap van de bevoegde belastingdienst moeten indienen voor de activering van de AMKA, heeft tot gevolg dat statushouders die nog niet legaal werken of vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, automatisch worden uitgesloten van toegang tot openbare gezondheidszorg en sociale voorzieningen.

De Griekse ombudsman en de Europese Commissie hebben hierover reeds hun bezorgdheden geuit. Het Griekse ministerie van Migratie en Asiel heeft toegegeven dat een wetwijziging nodig is, die tot nu toe niet is doorgevoerd. Ten slotte zorgt de eis van een ‘geldige’ verblijfsvergunning (ADET) voor een actieve AMKA voor ernstige problemen in de praktijk, omdat de AMKA automatisch wordt gedeactiveerd op de dag nadat de verblijfsvergunning is verlopen, als deze niet is verlengd of als de internationale of tijdelijke beschermingsstatus is ingetrokken. Dit betekent dat de eventuele lange wachttijden voor de verlenging van de ADET (zie *infra*) onvermijdelijk invloed hebben op de activeringsstatus van de AMKA.

Daarnaast volgt uit artikel 7, lid 1, c) van de AMKA-verordening dat de AMKA eveneens wordt gedeactiveerd wanneer er niet langer sprake is van een actueel verblijf in Griekenland. Een AMKA wordt volgens artikel 8 van de AMKA-verordening gereactiveerd als aan de voorwaarden van artikelen 5 en 6 van de verordening is voldaan (“*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 22-24; “*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*”, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 20-22; *Country Report: Greece. Update 2024*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 202, 266-267; nota verwerende partij over de AMKA-wetgeving in Griekenland van 16 januari 2026 en de vertaling van de AMKA-verordening).

D. Afgifte van reisdocumenten

Het verkrijgen van een reisdocument in Griekenland voor statushouders gebeurt niet automatisch. Dit document kost 84 euro voor volwassenen en 73 euro voor kinderen. Om het te verkrijgen, moeten statushouders bij het bevoegde paspoortbureau van de Griekse politie een afspraak maken om een aanvraag in te dienen. Zij moeten daarvoor alle vereiste documenten (inclusief het betalingsbewijs via een Grieks online platform) voorleggen, zoals hun geldige ADET, het elektronische betalingsbewijs, en pasfoto's voorleggen. Personen die subsidiaire bescherming genieten, moeten ook een verklaring van hun diplomatieke dienst overleggen waarin wordt bevestigd dat zij geen nationaal paspoort kunnen verkrijgen. Deze stap brengt extra kosten met zich mee. Om te weten of het reisdocument klaar is, moet een lijst worden geraadpleegd die regelmatig online wordt gepubliceerd. Een reisdocument kan alleen persoonlijk worden afgehaald bij het regionaal asielkantoor (RAO) in Athene, Thessaloniki of Kreta (“*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 253-257; “*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 18-19).

E. Huisvesting

Wat huisvesting voor statushouders betreft, blijkt uit de informatie waarover de Raad beschikt dat van statushouders in Griekenland wordt verwacht dat zij het opvangcentrum waar zij verbleven 30 dagen na het verkrijgen van hun status verlaten en dat zij daarna zelf op zoek gaan naar huisvesting (rapport “*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 3).

Het zogenaamde HELIOS-project (Hellenic Integration Support for Beneficiaries of International Protection) liep officieel af op 30 november 2024 en was reeds gestopt met het ontvangen van nieuwe inschrijvingen en het verlenen van de meeste essentiële diensten sinds 1 september 2024. Het werd vanaf januari 2025 vervangen door het HELIOS+ project, gefinancierd door het Europees Sociaal Fonds (ESF+) om de voortzetting van dit integratie-programma op lange termijn te waarborgen. Integratiesteun wordt verleend voor een periode tot 12 maanden en inschrijving is mogelijk tot twee jaar na de toekenning van een internationale beschermingsstatus. Er is evenwel een bezorgdheid dat dit nieuwe HELIOS+-project lijkt te zijn ontworpen op een kleinere schaal die niet beantwoordt aan de werkelijke behoeften van de vluchtelingenpopulatie in

Griekenland ("*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 29-30).

Het risico voor statushouders in Griekenland om, na de periode van 30 dagen waarin zij hun opvangplaats moeten verlaten na het verkrijgen van internationale bescherming, in een situatie van dakloosheid terecht te komen, is groot. Het is immers moeilijk om binnen die periode van 30 dagen de nodige documenten en middelen te verkrijgen om hun integratie te starten en huisvesting te verkrijgen. Voor het verkrijgen van een huisvestingstoelage is een verblijf van minstens 5 jaar in Griekenland vereist waardoor statushouders vaak niet aan deze voorwaarde voldoen. Zelfs statushouders die het HELIOS-programma hebben doorlopen, dreigen opnieuw dakloos te worden nadat hun huurtoeslag is geëindigd, gelet op obstakels van discriminatie en gebrek aan betaalbare huisvesting. Bovendien ontvangen statushouders bij terugkeer naar Griekenland geen informatie over de nodige procedures om hun rechten aldaar als statushouder te doen gelden. Statushouders kunnen toegang krijgen tot tijdelijke opvangcentra voor daklozen. De toegang tot deze opvangcentra kan voor statushouders door tal van factoren in de praktijk echter beperkt zijn, bijvoorbeeld omdat sommige centra alleen mensen accepteren die Grieks of Engels spreken, omdat naast geldige documenten zoals een verblijfsvergunning, AFM en AMKA, medische onderzoeken op huidziekten, röntgenfoto's van de borstkas en een psychiatrische evaluatie een vereiste zijn voor toegang tot alle opvangcentra en omdat deze centra hun volledige capaciteit al bijna hebben bereikt ("*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 29-33; "*Country Report: Greece. Update 2024*", AIDA/ECRE, september 2025, p.257-261).

F. Arbeidsmarkt

Wat de toegang tot de arbeidsmarkt betreft, voorziet de Griekse wet in een volledige en automatische toegang voor statushouders onder dezelfde voorwaarden als de nationale onderdanen, zonder de verplichting om een werkvergunning te verkrijgen.

In de praktijk moeten statushouders beschikken over een geldige ADET, een geldig AFM-nummer en een geldig AMKA-nummer.

Verder moet rekening worden gehouden met hoge werkloosheidscijfers en extra obstakels als gevolg van de concurrentie met Griekssprekende werknemers, waarbij onderdanen van derde landen oververtegenwoordigd zijn in de werkloosheidsstatistieken. Veel statushouders zijn werkzaam in de informele economie, waardoor zij geen toegang hebben tot de sociale zekerheid, kwetsbaarder zijn en in bepaalde gevallen aan boetes worden blootgesteld ("*Country Report: Greece. Update 2024*", AIDA/ECRE, september 2025, p. 261-262).

G. Sociale voorzieningen

Wat de toegang tot sociale voorzieningen betreft, genieten statushouders toegang tot sociale voorzieningen zonder dat er onderscheid wordt gemaakt tussen vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten. Een belangrijke ontwikkeling in 2024 was de belemmering van de toegang tot alle sociale voorzieningen, aangezien de activering van de AMKA die voor het verkrijgen van deze uitkeringen vereist is, afhankelijk is van het bestaan van een geldig arbeidscontract, een certificaat van aanwerving van een werkgever (d.i. een intentieverklaring van een werkgever of werkgeversverklaring) of zelfstandig ondernemerschap. Statushouders die vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, worden uitgesloten van toegang tot sociale voorzieningen, wat in strijd is met artikel 29 van de Griekse Asielwet, aangezien het bezit van een actief AMKA-nummer noodzakelijk is voor toegang tot sociale voorzieningen van de Organisatie voor Welzijnsuitkeringen en Sociale Solidariteit. Daarnaast zouden statushouders dezelfde rechten moeten genieten en de nodige sociale voorzieningen krijgen volgens de voorwaarden die gelden voor Griekse onderdanen, zonder discriminatie.

De Europese Commissie heeft echter in januari 2023 een inbreukprocedure ingeleid tegen Griekenland omdat het niet alle bepalingen van de richtlijn 2011/95/EU heeft omgezet. Het betreffen vooral mogelijke schendingen door Griekenland van artikel 29, lid 1 van de richtlijn 2011/95/EU ten aanzien van de rechten van personen die internationale bescherming genieten, en met name hun toegang tot sociale voorzieningen na verlening van internationale bescherming. Uit de informatie blijkt dat de voorwaarden met betrekking tot de verblijfsduur waarvan de toekenning van talrijke sociale tegemoetkomingen afhankelijk is, geen rekening houden met de bijzondere situatie van begunstigden van internationale bescherming. Dit heeft een verschil in behandeling tot gevolg tussen begunstigden van internationale bescherming en Griekse onderdanen, waarbij statushouders de facto worden uitgesloten van verschillende vormen van sociale bijstand. Om in aanmerking te komen voor sociale uitkeringen in Griekenland, moet een statushouder minstens vijf jaar legaal en permanent in Griekenland hebben gewoond, maar afhankelijk van de sociale uitkering kan deze vereiste worden uitgebreid tot meer dan tien jaar permanent legaal verblijf. Dit is onder meer het geval voor de huisvestingstoelage (waarvoor een legaal en duurzaam verblijf van vijf jaar in Griekenland is vereist), de geboortetoelage (toegankelijk voor alle moeders die twaalf jaar lang ononderbroken legaal op Grieks

grondgebied verblijven), de maandelijkse kinderbijslag (toegankelijk voor wie vijf jaar permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft), invaliditeitsuitkeringen (die een onderzoek door een accreditatie-centrum vereisen waaruit blijkt dat wie om betaling van deze uitkeringen verzoekt voor ten minste 67% arbeidsongeschikt is), evenals uitkeringen voor niet-verzekerde gepensioneerden (toegankelijk voor wie vijftien jaar lang permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft). Deze de facto uitsluiting van statushouders van de toegang tot bepaalde sociale uitkeringen is het gevolg van een politieke keuze van de Griekse autoriteiten die gezien de strekking van de informatie over deze kwestie niet lijkt te zullen veranderen. Meer dan drie jaar na de aanmaningsbrief van de Europese Commissie heeft Griekenland nog steeds geen stappen ondernomen om aan de EU-normen te voldoen (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 23-27; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 202 en p. 264-265).

Er bestaat geen specifieke uitkering voor statushouders om hun toegang tot het socialezekerheids-stelsel te garanderen. De financiële tegemoetkoming die verzoekers om internationale bescherming ontvangen en die wordt beschouwd als onderdeel van de materiële hulp die hen in die hoedanigheid is toegekend (zgn. '*cash assistance*'), wordt automatisch niet meer uitbetaald maar direct stopgezet van zodra de bank op de hoogte wordt gesteld van de beslissing om de verzoeker een internationale beschermingsstatus te verlenen, zelfs wanneer deze beslissing nog niet aan deze verzoeker werd meegedeeld (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 25).

Het gegarandeerde minimuminkomen (een toelage van 216 euro per huishouden met een aanvulling voor elke extra volwassene (108 euro) of kind (54 euro) is formeel toegankelijk voor statushouders. Er zijn echter meerdere cumulatieve voorwaarden waaraan moet worden voldaan. Daardoor worden in de praktijk veel statushouders uitgesloten, zoals individuen of gezinnen die door gebrek aan financiële middelen gedwongen worden om in te trekken bij personen of huishoudens die boven de armoedegrens leven, daklozen die geen dakloosheidsattest kunnen voorleggen of mensen die in kraakpanden of in informele vluchtelingenkampen wonen of die informeel naar kennissen verhuizen om te voorkomen dat ze op straat moeten leven. Op dezelfde manier geven de bevoegde Griekse autoriteiten (die geen tolkendiensten hebben en daarom niet kunnen communiceren met mensen die geen Grieks of Engels spreken) alleen dakloosheidsbewijzen uit aan mensen die formeel aantonen dat ze voldoen aan andere voorwaarden voor toegang tot sociale rechten – waaronder het bezit van verblijfsdocumenten – zodat in de praktijk veel daklozen geen toegang hebben tot het gegarandeerde minimuminkomen. Ook mensen die subsidies ontvangen in het kader van het HELIOS-woonbijstandsprogramma worden uitgesloten van dit minimuminkomen. Om een gegarandeerd minimuminkomen aan te vragen, moeten statushouders in het bezit zijn van een geldige ADET, AFM, TAXISnet-codes, een belastingverklaring en een AMKA, alsook een bankrekening hebben (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 27-28; *"Country Report: Greece. Update 2025"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 265).

H. Gezondheidszorg

Wat de toegang tot de gezondheidszorg betreft, hebben statushouders in beginsel gratis toegang tot gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen. Ondanks dit wettelijk kader, wordt de toegang tot de gezondheidszorg in de praktijk belemmerd door een aanzienlijk tekort aan middelen en capaciteit voor zowel buitenlanders als de lokale bevolking. Afhankelijk van de benodigde zorg, is er gewoonlijk een wachttijd van enkele weken of maanden. Dit is het gevolg van het bezuinigingsbeleid dat in Griekenland wordt gevoerd. Bovendien hebben administratieve belemmeringen met betrekking tot de afgifte van een AMKA directe gevolgen voor de toegang voor statushouders tot gezondheidszorg in Griekenland (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 35).

Wet 4368/2016 voorziet in het recht op gratis toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. De gezondheidszorg bestaat uit toegang tot publieke gezondheidszorg (openbare ziekenhuizen, openbare medische centra, gezondheidscentra, gemeentelijke klinieken) en sluit dus toegang tot private zorgaanbieders uit. Artikel 33 van wet 4368/2016 garandeert gratis gezondheidszorg voor niet-verzekerde personen en kwetsbare groepen, wat betekent dat de Griekse overheid voorziet in de dekking van de medische kosten. De begunstigten die beroep kunnen doen op deze gratis gezondheidszorg worden nader omschreven in artikel 33, lid 2. Uit artikel 33, lid 2 onder c), punt ix) volgt dat hieronder vallen "*personen die internationale bescherming genieten (erkende vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten) en staatlozen en hun familieleden (echtgenoten en minderjarige of ten laste komende kinderen), die een geldige verblijfsvergunning hebben of wachten op een beslissing over een aanvraag tot verlenging van de internationale beschermingsstatus of een administratief of gerechtelijk beroep tegen een beslissing tot afwijzing van het verzoek tot verlenging, of op elk moment waarop het recht op administratief of gerechtelijk beroep bestaat*" (vrije vertaling, zie nota verwerende partij over de AMKA-wetgeving in Griekenland van 16 januari 2026, met Franstalige vertaling van artikel 33 van de wet 4368/2016: "*ix) les bénéficiaires d'une protection internationale (réfugiés reconnus et bénéficiaires d'une protection subsidiaire) et les apatrides et*

les membres de leur famille (conjoint et enfants mineurs ou à charge) qu'ils soient titulaires d'un permis de séjour en cours de validité ou qu'une décision soit en attente concernant une demande de renouvellement du statut de protection internationale ou un recours administratif ou judiciaire contre une décision de rejet de la demande de renouvellement ou à tout moment où le droit à un recours administratif ou contentieux existe").

Artikel 33, lid 3 stipuleert dat de begunstigen in het bezit moeten zijn van een AMKA-nummer. Bijgevolg hebben administratieve belemmeringen met betrekking tot de afgifte van een AMKA directe gevolgen voor de toegang voor statushouders tot gratis openbare gezondheidszorg in Griekenland (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 35). Een statushouder zonder AMKA-nummer valt verder niet onder artikel 33 van wet 4368/2016. De AMKA-verordening zorgt er verder voor dat statushouders die nog niet werken of niet kunnen werken omwille van hun gezondheidstoestand of leeftijd (bijvoorbeeld ouderen) en geen actieve AMKA bezitten, automatisch van toegang tot de publieke gezondheidszorg worden uitgesloten.

Dit neemt niet weg dat een statushouder zonder AMKA of zonder actieve AMKA niet geheel verstoken zal zijn van (gratis) toegang tot gezondheidszorg. In de bestreden beslissing wordt in deze zin nog terdege geduid dat verzoeker in geval van terugkeer naar Griekenland en in afwachting van de afgifte en de activering van zijn AMKA wanneer hij daartoe de nodige stappen zet, niet geheel zal zijn verstoken van toegang tot gezondheidszorg, met name spoedeisende hulp en medicatie (gratis of tegen een kleine vergoeding), op voorwaarde dat hij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat: *"If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription"* (UNHCR Greece, *"Living In Greece – Access to healthcare"*, beschikbaar op: <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare>; *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, september 2024, p. 49-51; *Refugee.info Greece - Health care without a social security number (PAAYPA or AMKA)* van 29 april 2024, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985632313623>; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 266-268).

Statushouders zonder actieve AMKA die niet in een opvangfaciliteit verblijven en een afspraak willen maken in een ziekenhuis, wordt aangeraden daarvoor een beroep te doen op een NGO.

Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook deels gedekt. Toegang tot psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is mogelijk in bepaalde omstandigheden: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgeenheden of -centra (UNHCR - *Information Guide for Beneficiaries of International Protection* – p. 42-44, beschikbaar op: https://migration.gov.gr/wp-content/uploads/2024/04/ENGLISH_BROCHURE.pdf; *Refugee.info Greece - Health care without a social security number (PAAYPA or AMKA)* van 29 april 2024, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985632313623>).

NGO's beheren ook medische centra en poliklinieken die verschillende medische diensten aanbieden aan statushouders, waaronder medische en psychologische hulp, psychosociale ondersteuning en begeleiding. Daarnaast hebben veel gemeenten medische centra waar statushouders en asielzoekers, ook degenen zonder AMKA, gebruik van kunnen maken (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, september 2024, p. 49-51, 67).

De taalbarrière blijft het belangrijkste obstakel voor de toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. Afspraken in de publieke gezondheidszorg worden gemaakt via een betalend telefoonnummer dat uitsluitend in het Grieks of Engels verloopt. Een afspraak kan ook online worden gemaakt, maar dan enkel in het Grieks. Wie geen Grieks of Engels spreekt, heeft dus geen directe toegang tot de openbare gezondheidszorginstellingen. Bovendien blijven ziekenhuizen in de regio Attica kampen met aanzienlijke tekorten aan tolkdiensten om met buitenlandse patiënten te communiceren (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 35; *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, september 2024, p. 49-51; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 209, 266-268).

1. Verlenging van een ADET

Uit de door beide partijen verstrekte informatie blijkt dat de verlenging van een ADET van statushouders die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren uiterst moeilijk kan zijn en dat deze situatie enkele maanden of zelfs meer dan een jaar kan aanhouden.

In beginsel moeten verzoeken om verlenging van een ADET uiterlijk 30 dagen voor het verstrijken van de vergunning bij de Griekse asieldienst worden ingediend. Wanneer de verblijfsvergunning te laat wordt verlengd zonder goede reden, wordt een boete van 100 euro opgelegd. In een omzendbrief wordt toegelicht wat goede redenen kunnen zijn. In de praktijk is deze boete nog nooit opgelegd (*"Recognised Refugees*

2025. *Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7; “*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236). Statushouders die niet langer over een geldige ADET beschikken kunnen te maken krijgen met zeer lange wachttijden voor de verlenging van de verblijfsvergunning en andere noodzakelijke documenten voor de effectieve uitoefening van hun rechten als statushouder. Bovendien lopen statushouders na terugkeer uit een andere lidstaat een groot risico om voor langere tijd dakloos te worden. Als de ADET vervalt, worden de AFM en de AMKA automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een statushouder bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid of toegang tot gezondheidszorg.

Het al dan niet hebben van een geldige ADET is dus een belangrijke factor voor de beoordeling van het risico voor statushouders in Griekenland om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Dit geldt ook voor statushouders die terugkeren uit een andere EU-lidstaat. Het ontbreken van een geldige ADET kan voor statushouders die naar Griekenland terugkeren een aanzienlijk obstakel vormen voor de uitoefening van hun rechten als statushouder in dit land en moet daarom in aanmerking worden genomen bij een toekomstgerichte beoordeling van de te verwachten levensomstandigheden van de verzoeker als persoon die internationale bescherming geniet bij terugkeer naar Griekenland.

Uit de informatie waarover de Raad beschikt, blijkt dat de aanvragen om verlenging per e-mail bij de asielautoriteiten moeten worden ingediend, samen met een digitale pasfoto, en dat de beslissing over de gevraagde verlenging ook per e-mail aan de aanvrager wordt ter kennis gebracht. Statushouders ontvangen geen bevestiging dat hun e-mail met verlengingsaanvraag werd ontvangen en/of geregistreerd (“*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239; “*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7-9).

Omdat er in dit stadium geen rechtsbijstand wordt geboden, kunnen statushouders die analfabeet zijn en/of niet over de nodige technische vaardigheden beschikken moeilijkheden ondervinden bij het aanvragen van de vernieuwing/verlenging van hun verblijfsvergunning (“*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236).

De Griekse wetgeving voorziet dat de registratie van de verlengingsaanvraag normaliter op dezelfde dag als de ontvangst ervan moeten gebeuren. Begin 2024 deelde de Griekse asieldienst mee dat de registratie ten laatste plaatsvindt 5 dagen na de ontvangst van de verlengingsaanvraag, maar RSA stelt vast dat de loutere registratie vaak deze termijn overschrijdt. Het loutere registreren en uploaden van de verlengingsaanvragen in de databank voor verblijfsvergunningen (zgn. “*Alkyoni II*”) kan twee weken tot zelfs maanden in beslag nemen. Zodra de verlengingsaanvraag is ingediend, moeten de Griekse autoriteiten de nodige controles uitvoeren, zoals het nagaan van het verleden en de achtergrond van de aanvrager in het kader van de openbare orde of nationale veiligheid (antecedentenonderzoek), alvorens een beslissing te nemen. Gezien het aantal verlengingsaanvragen, het gebrek aan personeel bij de asielinstanties en de lange duur van het onderzoek door de politieke en gerechtelijke autoriteiten naar het verleden van de aanvrager, kan deze fase van de procedure volgens informatie van de Griekse asieldienst van februari 2025 twee maanden duren, tenzij verder onderzoek nodig is. Tijdens deze wachtperiode ondervinden statushouders dus grote moeilijkheden bij de toegang tot diensten zoals sociale voorzieningen en gezondheidszorg of tot de arbeidsmarkt, waardoor zij de facto in een preciaire situatie kunnen terechtkomen.

Als statushouders een e-mail ontvangen waarin hen de beslissing tot toekenning van de gevraagde verlenging van hun verblijfsvergunning wordt meegedeeld, moeten zij binnen de zes maanden online een afspraak maken met de bevoegde diensten van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET neer te leggen, zoals pasfoto's, een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt en vingerafdrukken. Indien zulke afspraak niet binnen de zes maanden wordt gemaakt, moet de Griekse asieldienst een nieuwe beslissing nemen. Hier geldt een gemiddelde wachttijd van tien dagen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen. Nadat hij de gevraagde documenten heeft neergelegd, ontvangt de statushouder een bevestigings-document met een barcode. Het duurt vervolgens gemiddeld één tot twee maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk op de hoogte gebracht van het moment van de materiële afgifte van hun verlengde verblijfsvergunning.

De asielautoriteiten publiceren op hun website namelijk op het einde van de week een lijst met nummers van de dossiers waarin vernieuwde ADETs klaar zijn om op de aangegeven dag te worden opgehaald, zodat deze databank wekelijks moet worden geraadpleegd. Als de statushouder zich niet persoonlijk op de aangegeven datum aanmeldt, plannen de asielinstanties niet automatisch een nieuwe afspraak. De statushouder moet dit aanvragen. Volgens de ervaring van RSA is het opnieuw inplannen van afspraken, zelfs bij vertegenwoordiging door een advocaat, niet per e-mail of telefonisch mogelijk en is het vereist om in persoon te verschijnen bij het bevoegde regionaal asielkantoor (RAO) (“*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 10-13; “*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239).

Bij het verstrijken van een ADET is er geen uniform bewijs van rechtmatig verblijf waarmee statushouders hun verblijfsrecht kunnen aantonen terwijl hun verlengingsaanvraag in behandeling is. Ze ontvangen wel op aanvraag een attest van verlengingsaanvraag ("*attestation of application status*", "*Country Report: Greece. Update 2024*", AIDA/ECRE, september 2025, p. 236; "*certificate of submission of an application*", "*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 15). Op aanvraag kunnen de statushouders ook een "*certificaat van begunstigde van de vluchtelingenstatus*" of een "*certificaat van begunstigde van subsidiaire bescherming*" verkrijgen ("*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 15). Evenwel zijn er vertragingen in de registratie van de aanvragen tot verlenging van de ADET in het Alkyoni-systeem en daardoor ook in het verkrijgen van deze attesten en certificaten. De huidige attesten van verlengingsaanvraag en de certificaten van beschermingsstatus, die drie tot zes maanden geldig kunnen zijn, worden door andere Griekse overheidsinstanties veelal niet geaccepteerd als bewijs van verblijfsrecht indien de ADET is verlopen. Andere Griekse overheidsinstanties zijn terughoudend om deze documenten te accepteren, omdat ze geen veiligheidskenmerken en een foto van de statushouders bevatten. Daardoor kunnen statushouders geen aanspraak maken op hun socio-economische rechten en hebben ze gedurende de wachttermijn, onder meer, geen toegang tot tewerkstelling of sociale voorzieningen. In de oudere certificaten van beschermingsstatus werd wel vermeld dat de betreffende statushouder zijn rechten en toegang behield tijdens de verlengingsprocedure. Deze vermelding ontbreekt echter bij de nieuwere attesten van verlengingsaanvraag. In tegenstelling tot wat de Griekse autoriteiten aan de Europese Commissie verklaard hebben, stelt RSA vast dat de attesten en certificaten die worden uitgereikt aan statushouders terwijl ze wachten op hun ADET-verlenging hen nog steeds geen toegang geven tot de rechten en voordelen verbonden aan hun beschermingsstatus, onder meer wat betreft de toegang tot de arbeidsmarkt ("*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 15-16; "*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*", Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 18-19; "*Country Report: Greece. Update 2024*", AIDA/ECRE, september 2025, p. 236-238). Ook wordt hun toegang tot juridische vertegenwoordiging hierdoor bemoeilijkt.

De Duitse autoriteiten hebben samen met de Griekse autoriteiten en de IOM een project opgezet om statushouders die vanuit Duitsland terugkeren te ondersteunen in hun integratie in de Griekse samenleving. Het project, dat door de EU wordt gefinancierd, biedt statushouders bij hun terugkeer onderdak, voedsel en sociale begeleiding aan evenals ondersteuning bij het voorbereiden van de nodige documenten om een naadloze integratie in Helios+ te garanderen ("*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36-38).

Uit de beschikbare informatie blijkt dat statushouders in Griekenland *in principe* via de internationale luchthaven van Athene naar Griekenland terugkeren vanuit andere Europese landen, hoewel er recente gevallen zijn van personen die terugkeren via de luchthaven van Thessaloniki. Bij aankomst op de luchthaven ontvangen zij geen enkele informatie of voorlichting over de stappen die zij moeten ondernemen om hun rechten in Griekenland te laten gelden, zoals informatie over hoe zij hun ADET kunnen verlengen of hoe ze toegang kunnen krijgen tot sociale rechten, huisvesting, gezondheidszorg, enz. ("*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36; "*Country Report: Greece. Update 2024*", AIDA/ECRE, september 2025, p. 238, 260-261).

Uit de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier volgt verder dat personen die onder de oude procedure, geldend onder het presidentieel decreet 114/2010, dus voor 7 juni 2013, internationale bescherming kregen, een hernieuwing van hun verblijfsvergunning moeten vragen bij het directoraat van de Griekse vreemdelingenpolitie. Bij de hernieuwingsaanvraag moet worden aangetoond dat er nog steeds vervolging is in het land van herkomst. Een beslissing volgt gewoonlijk een jaar na de hernieuwingsaanvraag. Volgens de ervaringen van de Greek Council for Refugees (GCR) werden in 2024 beslissingen over verlenging in het kader van deze procedure binnen een periode van drie tot zes maanden genomen, wat een relatieve verbetering betekent ten opzichte van voorgaande jaren, toen deze beslissingen pas na meer dan een jaar werden genomen. Gedurende deze periode hebben statushouders geen toegang tot de arbeidsmarkt, sociale voorzieningen en soms gezondheidszorg waardoor ze worden blootgesteld aan ontbering en dakloosheid. In afwachting van de vernieuwing/verlenging van de verblijfstitel wordt een attest afgegeven maar dit attest bevat geen foto, watermerk of enige andere wettelijke bepaling die toelaat dat het wordt aanvaard door andere Griekse overheidsdiensten ("*Country Report: Greece. Update 2024*", AIDA/ECRE, september 2025, p. 238).

Uit dit alles blijkt dus dat, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, het voor een statushouder wiens ADET is vervallen ook noodzakelijk is dat deze actueel beschikt over middelen, of een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten – wat enige tijd kan duren – het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, sociale voorzieningen en de huisvesting.

16.2. Gelet op wat voorafgaat, blijkt dat de situatie van statushouders in en bij terugkeer naar Griekenland op dit ogenblik nog steeds precair en problematisch kan zijn, wat onder meer is te wijten aan de voormelde administratieve obstakels op het vlak van onder meer toegang tot huisvesting, werkgelegenheid en socio-economische en medische hulp waarmee zij kunnen worden geconfronteerd. De verstrekte informatie bevestigt dat de situatie van statushouders in en bij terugkeer naar Griekenland moeilijk blijft op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale voorzieningen en gezondheidszorg.

Gelet op de nieuwe wetgeving, onder meer inzake een AMKA, stelt de Raad een verdere evolutie vast naar een toenemende bureaucratische complexiteit in het verkrijgen van de juiste documenten die statushouders toegang geven tot de rechten en voordelen die zijn verbonden aan hun internationale beschermingsstatus in Griekenland.

Aanzienlijke bureaucratische hindernissen, de behandelingsduur van de procedures voor de afgifte of verlenging van documenten die toegang geven tot fundamentele socio-economische rechten, het Griekse politieke en socio-economische klimaat, tekortkomingen bij de uitvoering van bestaande integratie-programma's, het gebrek aan tolkdiensten in de publieke en gezondheidszorginstellingen, evenals de discriminatie bij de toegang tot verschillende sociale uitkeringen (gevisieerd in de inbreukprocedure die de Europese Commissie in januari 2023 heeft opgestart) vormen barrières die ervoor zorgen dat statushouders binnen de Griekse samenleving in (zeer) precaire omstandigheden kunnen terechtkomen.

16.3. De Raad herinnert er echter aan dat de tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken, *“een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid (moeten) bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*, pt. 89). Deze drempel *“wordt dus niet bereikt in situaties die, ook al worden zij gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden van de betrokken persoon, geen zeer verregaande materiële deprivatie meebrengen waardoor deze persoon in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling”* (*ibid.*, pt. 91).

Rekening houdend met de ter beschikking gestelde informatie overweegt de Raad in de huidige stand van zaken dat er evenwel niet kan worden geconcludeerd dat (i) de levensomstandigheden van statushouders in Griekenland van die aard zijn dat elke statushouder bij terugkeer naar dat land a priori automatisch geconfronteerd zou worden met een reëel risico om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan en dat (ii) een meer diepgaande individuele beoordeling niet langer nodig is.

De hoger vermelde informatie over de situatie in Griekenland is op zichzelf niet voldoende om zonder meer te concluderen dat de bescherming die wordt geboden aan iedereen die daar internationale bescherming heeft verkregen, niet langer effectief of voldoende zou zijn, noch dat alle statushouders bij een terugkeer naar Griekenland zullen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, ook al wordt de situatie daar gekenmerkt door grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden.

Ofschoon de informatie die beide partijen hebben aangebracht actueler is en recentere gegevens bevat dan de informatie die eerder voorlag bij de kennisgeving van de beschikking, laat deze landeninformatie evenwel niet toe te besluiten dat de levensomstandigheden in Griekenland voor statushouders van die aard zijn dat zij bij een terugkeer naar dat land a priori een reëel risico lopen om terecht te komen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie waar de Griekse autoriteiten onverschillig tegenover (zouden) staan en een verdere individuele beoordeling niet meer nodig is.

Het geheel van de landeninformatie laat niet toe te besluiten dat de levensomstandigheden in Griekenland voor statushouders van die aard zijn dat een (terugkerende) statushouder in Griekenland er op systematische wijze in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie verkeert of zal terechtkomen.

In zoverre de door verzoeker bijgebrachte landeninformatie en argumentatie betrekking hebben op personen die in Griekenland om internationale bescherming verzoeken, verschilt dit van zijn situatie aangezien hij in Griekenland reeds internationale bescherming verkreeg. Hij is een begunstigde van internationale bescherming in Griekenland en geen verzoeker om internationale bescherming in dat land.

Met de loutere verwijzing naar de bijgebrachte en beschikbare algemene landeninformatie in zijn verzoekschrift, replieknota en aanvullende nota's toont verzoeker dus niet aan dat elke begunstigde van internationale bescherming in Griekenland zich in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie zoals geduid door het Hof van Justitie bevindt of dat hij of zij er bij terugkeer automatisch in zal belanden.

Volledigheidshalve wijst de Raad erop dat de bestreden beslissing van 25 februari 2025 niet is gebaseerd op het CEDOCA-rapport "*Aide aux migrants*" van 25 juli 2025 en dat de Raad het voormelde rapport ook niet heeft betrokken bij het opstellen van de beschikking van 3 juni 2025. Evenmin steunt de Raad zich in zijn beoordeling op dit rapport. De Raad is tot een gedegen analyse van de situatie van begunstigten van internationale bescherming in Griekenland kunnen komen zonder hiervoor een beroep te doen op het door verzoeker bekritiseerde CEDOCA-rapport.

Het bovenstaande neemt niet weg dat er een grotere voorzichtigheid aan de dag moet worden gelegd bij het onderzoek naar de levensomstandigheden van statushouders in Griekenland en dat de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet in een aantal gevallen niet aan orde zal zijn, zoals ook in de bestreden beslissing wordt gesteld.

Een individuele beoordeling van verzoekers concrete, persoonlijke situatie en voorliggend beschermingsverzoek blijft dus aan de orde. In dit verband moet rekening worden gehouden met "*alle gegevens van de zaak*" (HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland, pt. 89) en is het noodzakelijk om het verzoek om internationale bescherming van de verzoeker op basis van zijn individuele omstandigheden te beoordelen.

In deze moet bijzondere aandacht worden besteed aan het bestaan van een eventuele kwetsbaarheid van een verzoeker, aan zijn individueel profiel en zijn vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in zijn eigen basisbehoeften te voorzien.

Daarbij komt het aan verzoeker toe om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden, dat hij zich op de beschermingsstatus die hem in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kan beroepen en dat hij niet terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, te weerleggen. Er dient verder te worden ingegaan op zijn concrete persoonlijke situatie.

17. Persoonlijke situatie van verzoeker als Grieks statushouder

17.1. In de punten 4 tot en met 11 van de beschikking van 3 juni 2025 wordt uitgebreid ingegaan op verzoekers persoonlijke situatie als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland en worden de individuele elementen die hij heeft aangehaald omstandig besproken, waarbij wordt vastgesteld dat hij niet aantoonbaar dat hij persoonlijk zijn rechten en voordelen als statushouder in Griekenland niet meer kan laten gelden en een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie dreigt.

De Raad herneemt kort enkele bevindingen van bestreden beslissing en de beschikking:

- verzoeker maakt niet aannemelijk dat hij een bijzondere kwetsbaarheid heeft die hem zou verhinderen zijn rechten als statushouder te doen gelden;
- verzoeker kreeg op 27 maart 2024 de vluchtelingenstatus toegekend in Griekenland en hij verkreeg er tevens verblijfsdocumenten, geldig tot 27 maart 2027; hij verklaart dat hij zijn Griekse documenten heeft vernietigd; een duplicaat is verkrijgbaar;
- verzoeker toont niet aan dat hij door de onverschilligheid van de Griekse overheden, buiten zijn wil en persoonlijke keuzes om, niet in de mogelijkheid was om zijn rechten als statushouder in Griekenland te doen gelden en evenmin zijn er indicaties dat dit het geval zal zijn bij terugkeer naar dat land;
- uit zijn verklaringen blijkt dat verzoeker de nodige zelfredzaamheid heeft om zijn rechten als statushouder in Griekenland te doen gelden.

Verzoekers betoog ter terechtzitting is niet van aard afbreuk te doen aan de in de beschikking gedane individuele beoordeling van zijn persoonlijke situatie en levensomstandigheden als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland, zoals hierna zal blijken.

17.2. Geen bijzondere kwetsbaarheid

Wat zijn individuele situatie betreft, maakt verzoeker vooreerst niet aannemelijk dat hij over een bijzondere kwetsbaarheid beschikt die hem zou verhinderen om zijn rechten te doen gelden, verbonden aan zijn status in Griekenland. Uit zijn verklaringen noch uit de door hem bijgebrachte documenten kan blijken dat hij kampt met actuele ernstige medische of psychologische problemen die belangrijke negatieve gevolgen zouden hebben voor zijn zelfstandig functioneren, zelfredzaamheid en autonomie, zoals omstandig wordt geduid in de bestreden beslissing en in punt 8 van de beschikking.

Met zijn betoog ter terechtzitting van 5 september 2025 dat hij "*niet perfect gezond*" is, wat ook een invloed zal hebben op zijn mogelijkheden om in Griekenland een bestaan op te bouwen, weet verzoeker niet te overtuigen. Met zijn verdere summiere betoog over zijn fysieke en mentale gezondheidstoestand weet hij niet aannemelijk te maken dat zijn gezondheidstoestand van die aard is dat hij zich bij terugkeer naar Griekenland aldaar niet staande zou kunnen houden. Door louter eerder aangehaalde verklaringen en

argumenten te herhalen en de gedane gevolgtrekkingen tegen te spreken, zonder echter concreet in te gaan op de inhoud van punt 8 van de beschikking en hiertegen daadwerkelijk enige concrete repliek te formuleren, doet verzoeker thans niet anders oordelen en slaagt hij er niet in de concrete vaststellingen in de bestreden beslissing en voormelde beschikking in een ander daglicht te plaatsen.

In de aanvullende nota van 1 september 2025 wordt gesteld: *“Verzoeker wenst ook nog zijn geactualiseerde medische dossier toe te voegen aan zijn dossier.”* Dit dossier is een overzicht van verschillende afspraken en consultaties die verzoeker heeft gehad van 9 oktober 2024 tot en met 23 juli 2025, en bevat ook een vermelding van labo-uitslagen, behandelingen en medicatie. Verzoeker beperkt zich in zijn aanvullende nota evenwel tot de loutere vermelding van het *“geactualiseerde medische dossier”*, zonder enige toelichting of duiding over de inhoud van dit dossier te verschaffen, noch aan te geven wat hij hiermee wil aantonen. Het is niet aan de Raad om uit dit dossier te distilleren aan welke ziekten of aandoeningen verzoeker lijdt en welke behandelingen hij ondergaat of nodig heeft of nog om te gissen wat uit deze medische stukken kan worden afgeleid dat van belang kan zijn in het kader van een bijzondere kwetsbaarheid.

Bijgevolg blijkt niet dat verzoekers gezondheidstoestand hem zal verhinderen zijn rechten te doen gelden, verbonden aan zijn status toegekend in Griekenland. Er wordt niet aangetoond dat zijn medische problemen een negatieve impact hebben op zijn vermogen om autonoom te functioneren, te werken of om administratieve procedures op te starten en op te volgen. Verzoeker zet nergens in concreto uiteen in welke mate zijn medische problemen hem ernstig beletten om zijn rechten te doen gelden in Griekenland, noch wat de omvang of draagwijdte van zijn medische problemen zou zijn op zijn mogelijkheden om zijn rechten in Griekenland uit te oefenen. Er liggen voorts geen medische stukken voor waaruit blijkt dat verzoeker (gedeeltelijk) arbeidsongeschikt is, noch ligt een invaliditeitsattest voor. Er kan ook niet blijken dat verzoeker niet in zijn levensonderhoud kan voorzien waardoor hij bij een terugkeer naar Griekenland zal terechtkomen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie. Er blijkt niet dat verzoeker omwille van zijn mentale of fysieke gezondheidstoestand in Griekenland zeer moeilijk of niet zal kunnen werken. Nergens kan worden gelezen dat hij zich in Griekenland omwille van zijn gezondheidstoestand niet staande zou kunnen houden. Op basis van wat voorafgaat kan in deze stand van zaken bijgevolg niet blijken dat zijn gezondheidstoestand een terugkeer naar Griekenland in de weg staat. De Raad herhaalt in dit verband ook nog dat verzoekers medische klachten in Griekenland werden onderzocht en opgevolgd, en dat er geen aanwijzingen zijn dat hij verstoken bleef van zorg, zoals in punt 8 van de beschikking en in de bestreden beslissing omstandig wordt geduid.

De Raad treedt de verwerende partij waar deze in haar schriftelijk verslag stelt: *“Verzoeker legde in zijn asielprocedure reeds medische verslagen neer in kader van rugklachten en astma. Hiermee werd doorheen het persoonlijk onderhoud en in de beoordeling van verzoekers asielaanvraag rekening gehouden. In de bestreden beslissing werd gesteld dat de neergelegde documenten geen bewijs vormen van een dusdanige kwetsbaarheid waardoor verzoeker zijn rechten niet zelfstandig zou kunnen uitoefenen of een reëel risico zou lopen op onmenselijke leefomstandigheden. Daarenboven kreeg verzoeker in Griekenland wel degelijk medische hulp en medicatie en was in staat financiële middelen te verzamelen voor reizen en documenten. Dat verzoeker een tandbehandeling weigerde wegens kosten, bewijst niet dat hij geen toegang had tot het zorgsysteem. Verzoekers medische klachten werden in Griekenland onderzocht en opgevolgd, en er zijn geen aanwijzingen dat hij verstoken bleef van zorg. Het geactualiseerde medisch dossier tot en met 23 juli 2023 ligt volledig in het verlengde hiervan. Dezelfde symptomen komen naar voor uit dit document zonder verdere duiding. Uit dit document kan niet blijken dat verzoekers klachten belangrijke gevolgen voor verzoeker zijn zelfstandig functioneren met zich meebrengen. Bovendien kan vastgesteld worden dat verzoeker een zelfredzame en gezonde man is met een netwerk en middelen. Zo kon verzoeker zich voorzien in zijn levensonderhoud, kon hij rekenen op de hulp van kennissen, kon hij geld lenen van een vriend en vond hij onderdak toen hij tijdelijk het opvangcentrum verliet (NPO, p.11-14, 20-21, 26). Voorts werkte verzoeker als elektricien en soms als chauffeur (NPO, p.5-6). Uit niets blijkt dan ook dat verzoeker in Griekenland niet een leven zou kunnen opbouwen. Er kan dus niet op objectieve wijze vastgesteld worden, en verzoeker brengt geen specifieke elementen bij, die aantonen dat hij over een bijzondere kwetsbaarheid beschikt die hem zal verhinderen zijn rechten te doen gelden. In de beslissing wordt reeds gemotiveerd dat verzoeker omwille van zijn autonomie en zelfredzaamheid geen risico loopt om in een toestand terecht te komen die in strijd is met artikel 3 EVRM.”* Verzoeker formuleert in zijn replieknota hier geen antwoord op.

Gelet op het voorgaande kan niet op objectieve wijze een bijzondere kwetsbaarheid in hoofde van verzoeker worden vastgesteld die het hem dermate moeilijk maakt om zich staande te houden en zelfstandig zijn rechten uit te oefenen dat er een ernstig risico is dat hij zou terechtkomen in leefomstandigheden die in strijd zijn met zijn grondrechten. Aldus brengt verzoeker wat betreft zijn persoonlijke situatie geen specifieke elementen bij die blijken geven van een bijzondere kwetsbaarheid die hem zou verhinderen zijn rechten te doen gelden, verbonden aan zijn status toegekend in Griekenland, of waardoor hij bij terugkeer naar Griekenland een risico loopt te worden blootgesteld aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest. De bevindingen in punt 8 van de beschikking blijven dan ook gehandhaafd.

17.3. Griekse verblijfsdocumenten

17.3.1. De Raad onderstreept dat verzoeker, die geen bijzondere kwetsbaarheid kent, een Grieks paspoort werd verstrekt dat geldig is tot 21 april 2029 alsook een verblijfsvergunning (ADET) werd verstrekt die nog geldig is tot en met 27 maart 2027 en dat, voor zover kan worden aangenomen dat hij zijn Griekse documenten heeft vernietigd, een duplicaat ervan verkrijgbaar is.

Dit wordt omstandig geduid in punt 5 van de beschikking: *“De verwerende partij wijst erop dat het mogelijk is een duplicaat te krijgen als de gedrukte verblijfsvergunning (ADET) verloren is gegaan of gestolen en geeft ook de te volgen procedure mee: “Daartoe moet men zich naar een Asielbureau begeven om het verlies van het document aan te geven en een bewijs van verlies te krijgen dat aan de politie moet worden overgelegd. De politie zal de betrokken persoon een kennisgeving overhandigen. Het Asielbureau moet van dit bericht op de hoogte worden gebracht en ongeveer 4 maanden nadat het op de hoogte is gebracht, neemt het een nieuwe beslissing over de afgifte van een verblijfsvergunning. Zodra de beslissing is verkregen, moet een afspraak worden gemaakt met het relevante Politiekantoor om de nieuwe gedrukte verblijfsvergunning te verkrijgen. De procedure is vergelijkbaar in het geval van beschadigde documenten (Refugee Info Greece - How to renew and replace lost, damaged or expired documents, 6 april 2024, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985619341335>).” Het rapporteren van diefstal bij de Griekse politie (eender welk kantoor zoals kan worden afgeleid uit de te volgen procedure) is geen onoverkomelijk obstakel. De begunstigde van internationale bescherming krijgt bovendien een bewijs van verlies mee van het Griekse asielbureau (waarvan het logisch is dat men gaat naar het bureau waar de ADET werd afgegeven) dat hij of zij vervolgens aan de politie moet overleggen zodat het voor de politie duidelijk is wat verder moet gebeuren, ook al kan de aanvrager zich niet (goed) in het Grieks uitdrukken.”*

Door ter zitting louter te betwisten dat het voor hem mogelijk zal zijn om een duplicaat van zijn Griekse verblijfskaart te verkrijgen, brengt verzoeker geen concrete en geobjectiveerde elementen aan die een ander licht kunnen werpen op de bevindingen in de bestreden beslissing, zoals hernomen in de beschikking. Het verdere betoog van verzoeker dat er voor het aanvragen van een duplicaat van zijn verblijfskaart weliswaar een Engelstalige website bestaat maar dat hij hiervan geen gebruik zal kunnen maken aangezien hij enkel Tigrinya en slechts heel beperkt Engels spreekt, is niet ernstig. De te volgen procedure in het geval van gestolen verblijfsdocumenten wordt duidelijk uiteengezet in de bestreden beslissing en de beschikking, waarvan kan worden aangenomen dat verzoeker hiervan inmiddels kennis heeft genomen. De informatie kan verder nog op de vermelde website worden geraadpleegd in verschillende talen, waaronder het Engels, een taal die verzoeker, misschien beperkt, niettemin toch machtig is. Tijdens zijn persoonlijk onderhoud verklaarde verzoeker immers dat hij Engels kan en spreekt (NPO, p. 3 en 17).

De Raad stelt overigens vast dat verzoeker er in slaagde om een ADET te verkrijgen alsook een Grieks reisdocument. Het verkrijgen van een reisdocument in Griekenland voor statushouders gebeurt niet automatisch. Zoals in punt D van dit arrest uiteengezet, kost dit document 84 euro voor volwassenen en 73 euro voor kinderen. Om het te verkrijgen, moeten statushouders bij het bevoegde paspoortbureau van de Griekse politie een afspraak maken om een aanvraag in te dienen. Zij moeten daarvoor alle vereiste documenten (inclusief het betalingsbewijs via een Grieks online platform) voorleggen, zoals hun geldige ADET, het elektronische betalingsbewijs, en pasfoto's voorleggen. Personen die subsidiaire bescherming genieten, moeten ook een verklaring van hun diplomatieke dienst overleggen waarin wordt bevestigd dat zij geen nationaal paspoort kunnen verkrijgen. Deze stap brengt extra kosten met zich mee. Om te weten of het reisdocument klaar is, moet een lijst worden geraadpleegd die regelmatig online wordt gepubliceerd. Een reisdocument kan alleen persoonlijk worden afgehaald bij het regionaal asielkantoor (RAO) in Athene, Thessaloniki of Kreta (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 253-257; *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 18-19). Hieruit volgt dat verzoeker, ondanks zijn beweerde gebrekkig Engels en het feit dat hij geen Grieks spreekt, wel degelijk in staat is om te navigeren binnen de Griekse administratie. Verzoeker maakt bijgevolg niet aannemelijk dat de te volgen procedure om een duplicaat te verkrijgen in zijn geval een onoverkomelijk of aanzienlijk moeilijk obstakel vormt.

Verzoeker wordt daarenboven in tussentijd in het bezit gesteld van een bewijs van verlies van zijn verloren ADET dat hij vervolgens aan de politie moet overleggen zodat het voor de politie duidelijk is wat verder moet gebeuren, ook al kan de aanvrager zich niet (goed) in het Grieks uitdrukken. Van verzoeker, die in Griekenland internationale bescherming heeft verkregen, mag worden verwacht dat hij, indien nodig, hulp inschakelt om administratieve stappen te begrijpen en correct te doorlopen. Zo kan verzoeker daarbij onder meer gebruikmaken van een vertaalapp. Dit is een vorm van ondersteuning die vlot toegankelijk is en voldoende hulp biedt om de nodige procedures te volgen, zelfs als die niet in zijn eigen taal beschikbaar zijn. De politie zal verzoeker vervolgens een kennisgeving overhandigen. Het is aan verzoeker om het bewijs van verlies en de kennisgeving bij te houden. Deze attesteren dat verzoeker internationale bescherming heeft, geven het nummer weer van zijn verloren verblijfsvergunning en maken duidelijk dat een nieuwe verblijfsvergunning in afwachting is.

Hoewel de informatie over de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland melding maakt van de specifieke moeilijkheden waarmee personen die geen geldige verblijfsvergunning meer hebben worden geconfronteerd wanneer zij terugkeren, maakt deze objectieve informatie geen melding van soortgelijke problemen waarmee personen worden geconfronteerd die geen gedrukte verblijfsvergunning meer hebben. Zelfs indien verzoeker niet langer in het bezit zou zijn van zijn gedrukte verblijfsvergunning, blijkt hieruit nog niet dat hij zal worden geconfronteerd met dezelfde moeilijkheden die statushouders die geen geldige verblijfsvergunning meer hebben ondervinden. Verzoeker brengt evenmin concrete elementen in deze zin aan, maar beperkt zich tot een zeer vaag betoog. Er blijkt uit de landeninformatie aldus niet dat er zich bijzondere of onoverkomelijke problemen stellen om een duplicaat van een geldige ADET te verkrijgen.

17.3.2. In casu benadrukt de Raad dat het beschikken over een geldige verblijfsvergunning (ADET) of vervangkaart (duplicaat) alsook een geldig Grieks reisdocument, verzoeker toelaat om toegang te verkrijgen tot andere essentiële documenten, waarmee hij zijn rechten en voordelen als statushouder kan uitoefenen en zich toegang kan verschaffen tot basisvoorzieningen bij terugkeer naar Griekenland.

Verzoekers betoog omtrent structurele problemen bij de verlenging/vernieuwing van verblijfs-documenten is in casu niet dienstig aangezien zijn ADET nog ruimschoots geldig is, met name tot 27 maart 2027.

Van een statushouder kan worden verwacht dat hij alle redelijke inspanningen doet om alle documenten te verzamelen die nodig zijn om zijn rechten als statushouder te doen gelden, quod non in casu, zoals hierna zal blijken. Uit verzoekers verklaringen kan immers niet blijken dat hij een ernstige poging heeft ondernomen om een AMKA te verkrijgen en te laten activeren en na de erkenning als vluchteling zijn AFM te actualiseren, zoals ook wordt geduïd in de bestreden beslissing en in punten 6 en 7 van de beschikking.

17.3.3. Verzoeker stelt ter terechtzitting van 5 september 2025 dat hij niet over een fiscaal nummer ('AFM') beschikt alsook, onder verwijzing naar het in de aanvullende nota geciteerde RSA-rapport van maart 2025, dat een onderscheid moet worden gemaakt tussen de automatische toekenning van dit nummer en de activering ervan door middel van een geldige registratie via het bevestigen van een verblijfsadres.

Verzoeker gaat echter uit van een verkeerde lezing van de beschikbare informatie en kan in zijn betoog niet worden gevolgd. In deze verwijst de Raad vooreerst naar punten 5 en 6 van de beschikking en punt B van dit arrest.

Zoals in de bestreden beslissing en voormelde beschikking wordt aangestipt, wordt sinds 31 december 2020 automatisch een AFM aangemaakt bij het beschermingsverzoek. Het door verzoeker bijgebrachte geactualiseerd RSA-rapport van maart 2025 duidt hetzelfde aan (p. 20-21).

De Raad herneemt wat in het arrest onder B reeds wordt uiteengezet:

“Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen personen die voor 31 december 2020 een beschermingsverzoek indienden en zij die na 31 december 2020 een beschermingsverzoek hebben ingediend.

Sinds 31 december 2020 wordt automatisch een fiscaal registratienummer (AFM) aangemaakt bij het beschermingsverzoek. Personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen, krijgen bijgevolg automatisch een AFM-nummer wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen. Een statushouder die na 31 december 2020 een beschermings-verzoek indiende, zou in principe een AFM-nummer moeten hebben. Wanneer internationale bescherming wordt verleend, gaat deze AFM mee over naar de ADET. Na het verkrijgen van internationale bescherming en een verblijfsvergunning moet een statushouder vervolgens een afspraak maken bij het bevoegde belastingkantoor (DOY) om de gegevens van zijn AFM bij te werken. Dit is evenwel niet mogelijk indien de ADET is verstreken. Personen die automatisch een AFM-nummer hebben gekregen, kunnen geen TAXISnet-codes, die noodzakelijk zijn voor transacties met AADE en andere publieke diensten, aanvragen zonder voorafgaandelijk hun gegevens te hebben geactualiseerd bij het belastingkantoor. Aanvragen voor TAXISnet-codes moeten online gebeuren via het AADE-platform dat enkel beschikbaar is in het Grieks. Na de aanvraag wordt een afspraak gemaakt met het bevoegde belastingkantoor om de TAXISnet-codes te ontvangen.

Personen die voor 31 december 2020 een beschermingsverzoek hebben ingediend, die geen AFM-nummer hebben verkregen en wiens ADET nog geldig is, kunnen een AFM-nummer aanvragen via een videogesprek met een medewerker van de bevoegde autoriteit. Ook kan een AFM-nummer aangevraagd worden door een bezoek van de persoon of een gemachtigde aan het plaatselijke belastingkantoor (DOY) in de woonplaats van de statushouder. Bij de registratie bij dit belastingkantoor wordt om een adresbewijs gevraagd. Dit kan een certificaat van een opvanglocatie zijn, een energierekening of een kopie van een huurcontract op naam van de statushouder. Statushouders die dakloos zijn of geen adresbewijs kunnen overleggen, kunnen geen AFM-nummer verkrijgen. Als gevolg hiervan kunnen zij geen belastingaangifte doen of een belastingverklaring ontvangen.

Een AFM-nummer wordt automatisch gedeactiveerd eens de ADET vervalt en kan niet worden gebruikt tot de ADET wordt verlengd (“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”, Nederlandse Ministerie

van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 19-20; "Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 20-21).

De Raad herinnert eraan dat verzoeker zijn beschermingsverzoek in Griekenland na 31 december 2020 heeft ingediend, met name op 11 februari 2024. Hij heeft derhalve wel degelijk automatisch een AFM gekregen en hoeft, in tegenstelling tot zij die voor 31 december 2020 geen AFM hebben verkregen, geen adresbewijs te voorzien om een AFM te krijgen.

Deze AFM wordt voorts enkel gedeactiveerd wanneer de ADET vervalt ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 20). In casu heeft verzoeker zijn beschermingsverzoek ingediend na 31 december 2020 en beschikt hij nog steeds over een geldige verblijfsvergunning tot 27 maart 2027. Verzoeker heeft bijgevolg wel degelijk een fiscaal registratienummer dat toegang geeft tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning. Verzoekers betoog dat hij niet in het bezit zou zijn van een AFM, kan niet worden gevolgd. Het is verder (het verlopen van) de geldigheid van de verblijfsvergunning die belangrijk is, niet het al dan niet kwijt zijn van de gedrukte verblijfsvergunning. Aangezien verzoekers verblijfsvergunning niet verloopt voor 27 maart 2027, is zijn AFM-nummer, dat mee is overgegaan op zijn ADET, bijgevolg ook geldig tot die datum. Zelfs als verzoeker stappen moet ondernemen om een duplicaat van zijn gedrukte verblijfsvergunning te krijgen, blijft hij gedurende de wachttijd toegang houden tot de arbeidsmarkt, een bankrekening en de huur van goederen. Hieruit volgt dat toen verzoeker in Griekenland was, hij derhalve een fiscaal registratienummer heeft ontvangen waarmee hij toegang had tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning, en er nog steeds toegang toe heeft, mits het vervullen van de nodige formaliteiten. Verzoeker toont niet in concreto aan dat hij deze formaliteiten niet zou kunnen vervullen en dat hij geen legaal werk zou kunnen vinden. Vooreerst maakt verzoeker niet aannemelijk dat hij, nadat hij erkend werd als vluchteling, niet in de mogelijkheid verkeerde om de gegevens van zijn AFM te actualiseren. Aangezien verzoekers ADET nog steeds geldig is, is het verder voor hem in geval van terugkeer naar Griekenland derhalve nog steeds mogelijk om een afspraak maken met het bevoegde belastingkantoor (DOY), om zijn persoonlijke gegevens te actualiseren (bijwerking AFM gegevens bij het bevoegde belastingkantoor) en om vervolgens de TAXISnet codes aan te maken. Verzoeker toont niet aan dat hij hiertoe niet in staat is. Verzoeker had, en zal bij terugkeer naar Griekenland, derhalve bepaalde stappen kunnen ondernemen om werk te vinden en in zijn levensonderhoud te voorzien.

In de mate dat verzoeker aanklaagt dat de te doorlopen procedures niet verlopen in een taal die hij spreekt, bemerkt de Raad dat dit op zich geen belemmering vormt om de procedure te doorlopen. Van verzoeker, die in Griekenland internationale bescherming heeft verkregen, mag worden verwacht dat hij, indien nodig, hulp inschakelt om administratieve stappen te begrijpen en correct te doorlopen. Verzoeker kan daarbij gebruikmaken van een vertaalapp of een tolk. Deze vormen van ondersteuning zijn vlot toegankelijk en bieden voldoende hulp om de nodige procedures te volgen, zelfs als die niet in zijn eigen taal beschikbaar zijn.

Verzoeker doet met zijn betoog dan ook geen afbreuk aan volgende bevindingen in de beschikking en bestreden beslissing: *"De verwerende partij bemerkt dan ook terecht dat verzoeker, toen hij in Griekenland was, een fiscaal registratienummer had waarmee hij toegang had tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning. Verzoekers verklaringen die het tegendeel pretenderen (NPO, p.12 en 16), kunnen niet zonder meer worden aangenomen. De Raad wijst naar de motieven in de bestreden beslissing waaruit blijkt dat verzoeker steeds bij vage verklaringen blijft over zijn fiscaal nummer: "Daar u na het ontvangen van uw vluchtelingenstatuut hoorde dat u het opvangcentrum diende te verlaten, werd u gevraagd of u zich had geïnformeerd hoe u aan een tijdelijke uitkering kon komen en of u stappen had ondernomen om een fiscaal nummer (AFM) aan te vragen. U antwoordde hierop als volgt: "Ik heb niets aangevraagd of gelezen, zelfs niet de documenten die ik, kreeg, ik las enkel alles door toen ik het vliegtuigticket ging kopen" (notities CGVS, p. 16). Behalve dat het niet aannemelijk is dat u, als geschoolde persoon, uw in Griekenland verkregen documenten niet zou hebben gelezen, bood uw antwoord alsnog geen duidelijk inzicht of u in het bezit was van een AFM. Nogmaals hiernaar gevraagd merkte u dan weer op dat deze mogelijks op uw identiteitskaart stond genoteerd. Daar u aangaf over een bankkaart te hebben beschikt werd u gevraagd of u daar dan geen AFM voor nodig had. U repliceerde hierop dat deze kaart niet echt een bankkaart zou zijn geweest maar een kaart waarmee je geld kon afhalen en waarop je identiteitsnummer stond. Indien u enkel in het bezit zou zijn geweest van een kaart met een identiteitsnummer –duidelijk een omschrijving van uw ADET- ziet het CGVS niet in waarom u in eerste instantie dan sprak over een bankkaart (notities CGVS, p. 16). Uw vage uitleg doet dan ook vermoeden dat u bewust informatie probeert achter te houden voor het CGVS." In voorliggend verzoekschrift beweert verzoeker dan weer opeens dat 'hij het vroeg maar niks kreeg', wat niet ernstig is. Verzoeker kan met zijn betoog geen concrete elementen bijbrengen die hier anders over doen denken."*

17.3.4. Waar verzoeker aangeeft dat hij niet in het bezit is van een AMKA, kan hij niet voorbijgaan aan de vaststelling dat hij zelf nooit voldoende stappen heeft gezet om een AMKA te verkrijgen.

Wat er ook van zij, in de mate dat verzoeker bij terugkeer naar Griekenland de procedure om een AMKA-nummer te verkrijgen nog dient te voltooien, toont hij niet aan dat hij hiertoe niet in staat zal zijn. Voor

de afgifte van een AMKA, dient enkel een geldige ADET te worden voorgelegd, zoals uiteengezet in punt C van dit arrest. Zoals eerder vermeld, wist verzoeker een ADET te verkrijgen die nog geldig is en, zoals hierboven gesteld, stellen er zich geen bijzondere of onoverkomelijke problemen om een duplicaat van een geldige ADET te verkrijgen. Verzoeker toont niet aan dat hij bij terugkeer geen stappen zou kunnen zetten en de procedure om zijn AMKA-nummer te doen afleveren niet zou kunnen voltooien. Zijn verklaring dat hij een AMKA-nummer zou hebben aangevraagd maar dat men hem er geen gaf omdat hij eerst werk moest vinden voor hij een AMKA-nummer kon krijgen (NPO, p. 17), kan, zoals in de bestreden beslissing terecht wordt opgemerkt, niet worden gevolgd daar het geen grondslag vindt in de landeninformatie.

In zoverre dit AMKA-nummer daarna nog zou moeten worden geactiveerd door middel van een bewijs van daadwerkelijk verblijf (adres) alsook bewijs van werk of studie, maakt verzoeker niet in concreto aannemelijk dat hij bij terugkeer naar Griekenland in zijn individuele omstandigheden geen werk zal kunnen vinden, niet aan een adres of huisvesting zal kunnen geraken en hij de vereiste documenten niet zal kunnen voorleggen voor het activeren van zijn AMKA, zoals uiteengezet in punt C van dit arrest. Verzoeker toont met een algemeen betoog en verwijzing naar algemene landeninformatie en zijn uitgebreide kritiek uiteengezet ter terechtzitting alsook in zijn replieknota en aanvullende nota's niet in concreto aan dat hij bij terugkeer naar Griekenland in zijn individuele omstandigheden geen legaal werk en huisvesting zal kunnen vinden en hij de vereiste documenten niet zal kunnen voorleggen die nodig zijn voor het activeren van zijn AMKA. Verzoeker blijft in gebreke in concreto aannemelijk te maken dat het voor hem onmogelijk is om dergelijk bewijs van adres en werk/studie te leveren. De Raad herhaalt dat het aan de verzoeker toekomt om de nodige stappen te ondernemen om zijn rechten in Griekenland te doen gelden.

De Raad herinnert er hierbij aan dat verzoeker geen bijzondere kwetsbaarheid heeft die belangrijke negatieve gevolgen heeft op het vlak van zijn zelfredzaamheid en autonomie en die het hem dermate moeilijk maakt om zich staande te houden. Er liggen geen medische stukken voor waaruit blijkt dat verzoeker (gedeeltelijk) arbeidsongeschikt is, noch ligt een invaliditeitsattest voor. Verzoeker toont bijgevolg niet concreet aan dat hij er bij een terugkeer naar Griekenland niet in zou slagen om zijn AMKA te verkrijgen en te activeren.

Onder verwijzing naar het RSA-rapport van maart 2025 stelt verzoeker in zijn aanvullende nota van 1 september 2025 dat de Griekse autoriteiten bij de aanvraag van een AMKA-nummer vaak willekeurig bijkomende documentvereisten opleggen, zoals het voorleggen van een reisdocument. Hoewel dit probleem inderdaad wordt gesignaleerd in het rapport, wordt tegelijkertijd duidelijk gesteld dat dergelijke praktijken strijdig zijn met de geldende wetgeving: *“beneficiaries of international protection are exempted from those requirements by law”* (p. 23). Met andere woorden: het opleggen van zulke voorwaarden aan personen met internationale bescherming is onwettig en behoort dus niet te worden beschouwd als een structurele of juridische belemmering. Verder toont verzoeker nergens aan dat hij, mocht hem bij terugkeer een gelijkaardige bijkomende eis worden opgelegd, zich in Griekenland hiertegen niet effectief zou kunnen verweren. Hij brengt geen concrete aanwijzingen aan dat hij geen toegang zou hebben tot juridische bijstand of ondersteuning via een advocaat, NGO of andere organisaties, of dat dergelijke onregelmatigheden systematisch onbestraft blijven. De informatie die verzoeker aanhaalt in de aanvullende nota is niet van die aard om te stellen dat overheidsbescherming en rechtsmiddelen in deze totaal afwezig zijn of bij voorbaat zinloos. Verzoekers betoog is bijgevolg louter hypothetisch, zonder concreet bewijs dat hij in de praktijk geen verweer zou kunnen voeren tegen onregelmatigheden.

Uit de voorgelegde landeninformatie blijkt voorts dat verzoeker in geval van terugkeer naar Griekenland en in afwachting van het activeren van zijn AMKA, wanneer hij daartoe de nodige stappen zet, niet geheel zal zijn verstoken van toegang tot gezondheidszorg. De Raad verwijst hierbij naar de motieven van de bestreden beslissing, naar punten 7 en 8 van de beschikking alsook naar punt H van dit arrest waarin wordt uiteengezet waarom een statushouder zonder AMKA of zonder actieve AMKA niet geheel zal zijn verstoken van toegang tot de gezondheidszorg. De Raad herneemt:

“Dit neemt niet weg dat een statushouder zonder AMKA of zonder actieve AMKA niet geheel verstoken zal zijn van (gratis) toegang tot gezondheidszorg. In de bestreden beslissing wordt in deze zin nog terdege geduid dat verzoeker in geval van terugkeer naar Griekenland en in afwachting van de afgifte en de activering van zijn AMKA wanneer hij daartoe de nodige stappen zet, niet geheel zal zijn verstoken van toegang tot gezondheidszorg, met name spoedeisende hulp en medicatie (gratis of tegen een kleine vergoeding), op voorwaarde dat hij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat: “If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription” (UNHCR Greece, “Living In Greece – Access to healthcare”, beschikbaar op: <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare>; “Verslag feiten-onderzoek naar statushouders in Griekenland”, september 2024, p. 49-51; Refugee.info Greece - Health care without a social security number (PAAYPA or AMKA) van 29 april 2024, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985632313623>; “Country Report: Greece. Update 2024”, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 266-268).

Statushouders zonder actieve AMKA die niet in een opvangfaciliteit verblijven en een afspraak willen maken in een ziekenhuis, wordt aangeraden daarvoor een beroep te doen op een NGO.

Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook deels gedekt. Toegang tot psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is mogelijk in bepaalde omstandigheden: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgseenheden of -centra (UNHCR - Information Guide for Beneficiaries of International Protection – p. 42-44, beschikbaar op: https://migration.gov.gr/wp-content/uploads/2024/04/ ENGLISH_BROCHURE.pdf; Refugee.info Greece - Health care without a social security number (PAAYPA or AMKA) van 29 april 2024, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985632313623>).

NGO's beheren ook medische centra en poliklinieken die verschillende medische diensten aanbieden aan statushouders, waaronder medische en psychologische hulp, psychosociale ondersteuning en begeleiding. Daarnaast hebben veel gemeenten medische centra waar statushouders en asielzoekers, ook degenen zonder AMKA, gebruik van kunnen maken ("Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland", september 2024, p. 49-51, 67)."

Verzoeker brengt geen elementen bij waaruit kan blijken dat de inlichtingen waarop voorgaande analyse, omtrent de toegang tot gezondheidszorg in Griekenland is gebaseerd niet langer actueel of correct zouden zijn of die de gemaakte appreciatie in een ander daglicht stellen. Hij toont middels zijn summiere blote betoog in het verzoekschrift niet aan dat er in Griekenland geen medische zorgen voor hem voorhanden zouden zijn. Verzoekers betoog ter terechtzitting en in de aanvullende nota's doet hieraan geen afbreuk.

De bemerking van verzoeker in de aanvullende nota van 1 september 2025 dat uit het RSA-rapport van maart 2025 blijkt dat het ministerie van Migratie en Asiel nog geen AMKA-nummers heeft verstrekt aan begunstigen van internationale bescherming sinds dit vanaf 22 december 2024 onder haar bevoegdheid valt, doet hier geen afbreuk aan, net zomin als het feit dat verzoeker het Grieks onvoldoende machtig is. Dit neemt niet weg dat statushouders, ook zonder een AMKA, wel degelijk toegang hebben tot medische zorgverlening. Ook hier zou verzoeker overigens gebruik kunnen maken van een vertaalapp of een tolk om zich verstaanbaar te kunnen maken.

Verzoeker toont bijgevolg niet aan dat, in geval van terugkeer naar Griekenland en in de mate dat hij nood heeft aan medische en/of psychologische hulp, hij hiervan verstoken zal blijven en hij zou worden geconfronteerd met een situatie die in strijd is met artikel 3 van het EVRM of met artikel 4 van het Handvest wegens moeilijkheden om toegang te krijgen tot gezondheidszorg. Bijgevolg blijkt in deze stand van zaken niet dat verzoeker bij terugkeer naar Griekenland geen toegang zal hebben tot eventuele benodigde medische en/of psychologische zorgen. Gelet op wat voorafgaat, gaat de Raad niet nader in op het betoog van beide partijen omtrent de Griekse omzendbrief van 3 november 2025.

De Raad herhaalt in dit verband ook nog dat verzoekers medische klachten in Griekenland werden onderzocht en opgevolgd, en dat er geen aanwijzingen zijn dat hij verstoken bleef van zorg, zoals in punt 8 van de beschikking en in de bestreden beslissing omstandig wordt geduïd.

In de mate dat kan worden aangenomen dat er in Griekenland een kwaliteitsverschil mogelijk is in vergelijking met België op het vlak van gezondheidszorg, volstaat dit op zich niet om te besluiten dat verzoeker bij een terugkeer naar Griekenland zou belanden in een situatie die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de EU. Evenmin houdt zulk kwaliteitsverschil verband met de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet. Hetzelfde geldt immers voor de Griekse onderdanen. Waar zou blijken dat een noodzakelijke behandeling in Griekenland niet beschikbaar is, merkt de Raad op dat dergelijke problematiek volgt uit de eventuele beperkingen van en algemene tekortkomingen in het gezondheidstelsel van deze lidstaat op zich en dat verzoeker zich bijgevolg moet beroepen op de geëigende procedure voorzien in artikel 9ter van de Vreemdelingenwet

17.3.5. Waar verzoeker tijdens de terechtzittingen en in zijn replieknota alsook aanvullende nota's wijst op het probleem van de "circulaire logica" en een "viciëuze cirke" dat door RSA wordt gesteld en volhardt in de voorwaarde van een actieve AMKA om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt, wijst de Raad op wat volgt.

Wat de toegang tot de arbeidsmarkt betreft, voorziet de Griekse wet in een volledige en automatische toegang tot werk voor statushouders onder dezelfde voorwaarden als de nationale onderdanen, zonder de verplichting om een werkvergunning te verkrijgen.

In de praktijk moeten statushouders beschikken over een geldige ADET, een geldig AFM-nummer en een geldig AMKA-nummer.

In zoverre verzoeker bij terugkeer naar Griekenland de procedure om een AMKA-nummer te verkrijgen nog dient te voltooien, toont hij niet aan hiertoe niet in staat te zijn. Om een AMKA-nummer te verkrijgen, dient enkel een geldige ADET te worden voorgelegd. Zoals eerder vermeld, wist verzoeker een ADET te verkrijgen die nog geldig is en kan hij hiervan ook een duplicaat krijgen.

Enkel in het RSA/PRO ASYL-rapport wordt gesteld dat tevens een actieve AMKA nodig zou zijn om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt. Om deze reden betoogt RSA/PRO ASYL dat de Griekse wetgeving een cirkelredenering hanteert waarbij toegang tot basisrechten als minimumvoorwaarde voor integratie in de gastsamenleving en de zoektocht naar werk in feite afhankelijk is van reeds verzekerd werk (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 22, 24 en 34). In de relevante passages worden evenwel geen bronnen genoemd die deze circulaire logica bevestigen.

Geen enkele van de andere beschikbare bronnen bevestigt dat een actieve AMKA nodig is om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt. In het AIDA-rapport van september 2025 wordt hiervan geen melding gemaakt (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 261-262). Het verslag *"Feitenonderzoek"* stelt dan weer dat statushouders in de praktijk naast een ADET in het bezit dienen te zijn van een AMKA-nummer voor de afdracht van sociale lasten en een AFM om legaal arbeid in loondienst te verrichten (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 38).

In zijn antwoord per e-mail van 22 december 2025 op een vraag tot verduidelijking vanwege de commissaris-generaal, stelt het hoofd van de Griekse asieladministratie, de heer M.K., dat statushouders met een geldige ADET het recht hebben om te werken onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen, mits zij in het bezit zijn van een AMKA-nummer. Volgens hem vereist de betrokken wetgeving niet dat de AMKA geactiveerd moet zijn, aangezien dat niet mogelijk zou zijn voor personen die voor het eerst werken (AMKA-nota van 16 januari 2026). Statushouders kunnen dus een arbeidscontract tekenen alsook het arbeidscontract uploaden in ERGANI zonder dat een activering van de AMKA is vereist. Daarnaast is voor een eerste tewerkstelling een registratie bij een zgn. e-EFKA vereist (AMKA-nota van 16 januari 2026). Waar verzoeker verwijst naar een brief van de Europese commissie van 4 december 2023 en de daarin opgesomde obstakels en problemen met betrekking tot de toegang tot e-EFKA's, is er geen enkele indicatie dat de door verzoeker aangehaalde problemen met de e-EFKA's anno 2026 nog actueel zouden zijn.

Gelet op het geheel van de bronnen die voorliggen kan in de huidige stand van zaken worden besloten dat een actieve AMKA geen voorwaarde is om in Griekenland legaal te kunnen werken. Een AMKA-nummer volstaat.

Waar verzoeker kritiek uit op de Nota: 'duiding e-mail Griekse autoriteiten – AMKA' van 17 november van de juridische dienst van het CGVS, dat gebaseerd is op het antwoord van mevrouw M. van 27 oktober 2025 (aanvullende nota verwerende partij 11 december 2025), stelt de Raad vast dat deze nota van 17 november 2025 inmiddels achterhaald is en werd vervangen door de AMKA-nota van 16 januari 2025 (aanvullende nota verwerende partij 21 januari 2026). In deze AMKA-nota van 16 januari 2025 wordt het antwoord van mevrouw M. enkel in de nota opgenomen om de achtergrond te schetsen van de nieuwe informatie die werd verkregen van de Griekse autoriteiten op 22 december 2025. Immers omdat het antwoord van mevrouw M. niet overeen leek te komen met de inhoud van de ministeriële verordening van 23 december 2023 (hierna: de AMKA-verordening), werd verdere verduidelijking gevraagd aan de *Reception and Identification Service* van de Griekse asieldienst op 31 oktober 2025. Wegens het uitblijven van een antwoord, nam de verwerende partij vervolgens op 19 december 2025 via e-mail contact op met de *Governor of Asylum Service* (het hoofd van de Griekse asieladministratie), de heer M.K., die op 22 december 2025 via e-mail zijn antwoorden overmaakte. Deze stelt zeer duidelijk dat de wet 3655/2008 niet vereist dat de AMKA geactiveerd is en wijst erop dat ook niet mogelijk zou zijn voor mensen die voor het eerst worden tewerkgesteld. Hij zet uiteen dat statushouders met een geldige ADET het recht hebben om te werken onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen, mits zij in het bezit zijn van een AMKA-nummer. Volgens hem vereist de betrokken wetgeving niet dat de AMKA geactiveerd moet zijn, aangezien dat niet mogelijk zou zijn voor personen die voor het eerst werken. Uit de nota van 16 januari 2025 blijkt duidelijk dat de verwerende partij zich enkel baseert op de meest recente toelichting door de heer M.K. en de vertalingen van de relevante Griekse wetgeving, om te besluiten dat een *"actieve AMKA geenszins een voorwaarde is om in Griekenland legaal te kunnen werken. Een geldige ADET en een AMKA nummer volstaat."* Verzoekers kritiek dat de volledige e-mailuitwisseling met mevrouw M. niet werd meegedeeld, is bijgevolg niet dienstig.

Met betrekking tot verzoekers kritiek in zijn aanvullende nota van 22 januari 2026 in verband met de AMA (*National Insurance Number*), namelijk dat de registratie bij een zgn. e-EFKA nodig is om een AMA te verkrijgen, wordt nog opgemerkt wat volgt. Een AMA is een sociaal verzekeringsnummer voor werk/sociale afdrachten. Uit de landeninformatie blijkt dat wanneer een statushouder voor het eerst gaat werken, ook een AMA vereist is. De statushouder ontvangt die na registratie bij het register van *Insured Persons of the National Social Security Fund* (ΕΦΚΑ / EFKA). Een afspraak bij een EFKA-afdeling kan telefonisch of per mail gemaakt worden. De volgende documenten zijn nodig bij de aanvraag voor een AMA: een

verblijfsvergunning, een werkgeversverklaring (formulier E3), een AFM, een AMKA, een adresbewijs en een bankrekeningnummer (*“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, september 2024, p. 12, 38). Refugee.Info vermeldt dezelfde vereiste documenten (zie Refugee.info Greece, *“Health insurance”* beschikbaar op <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985624835479>, waarnaar verzoeker zelf verwijst in zijn laatste aanvullende nota). Beide bronnen verwijzen naar een AMKA en niet naar een actieve AMKA als één van de voor te leggen documenten voor het verkrijgen van een AMA. Verzoeker toont niet aan dat hij als statushouder met een geldige ADET niet in staat zou zijn om een AFM, een AMKA en de overige vereiste documenten voor de aanvraag van een AMA te verkrijgen. Verder dient te worden benadrukt dat uit de beschikbare landeninformatie ook blijkt dat een AMA enkel vereist is bij een eerste tewerkstelling en dat de AMKA na registratie van het eigenlijke arbeidscontract geactiveerd wordt. Eens een AMA-nummer is verkregen, kan de werkgeversverklaring worden gefinaliseerd in een arbeidscontract en worden geüpload in ERGANI om de AMKA te activeren. Uit niets blijkt dat voor de AMA zelf een actieve AMKA nodig is. De activering van de AMKA is een gevolg van de correcte en volledige aangifte van de tewerkstelling, en niet een voorafgaande voorwaarde voor het verkrijgen van een AMA-nummer of voor de aanwerving zelf. Nergens uit deze recente bronnen kan worden afgeleid dat thans een actieve AMKA vereist zou zijn voor het verkrijgen van een AMA, noch wordt melding gemaakt van specifieke problemen van toegang tot EFKA voor statushouders.

Waar in de brief van RSA van 16 januari 2026, die verzoeker bij zijn aanvullende nota voegt, wordt gesteld dat een actieve AMKA nodig is voor het verkrijgen van een AMA, blijkt deze stelling te berusten op verouderde informatie. Immers baseert RSA zich op een schrijven van de Europese Commissie van 4 december 2023, dat echter dateert van vóór de nieuwe AMKA-verordening van 23 december 2023 met inwerkingtreding sinds 1 april 2024. Onder het toen geldende regelgevend kader was tewerkstelling evenwel niet vereist om een AMKA te activeren, wat thans wel het geval is. Dit was een periode waarin tewerkstelling nog geen voorwaarde was voor de activering van de AMKA. Pas sinds de inwerkingtreding van deze nieuwe wetgeving wordt de AMKA gedesactiveerd afgegeven (*“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 21). De door verzoeker gevolgde redenering mist bijgevolg actuele feitelijke en juridische grondslag. Er wordt herhaald dat in de recente bronnen geen melding wordt gemaakt van dergelijke problemen en vastgesteld dat verzoeker geen informatie bijbrengt waaruit kan blijken dat deze problemen in 2026 nog actueel zouden zijn.

Gelet op het geheel van de bronnen die voorliggen kan in de huidige stand van zaken nogmaals worden besloten dat een actieve AMKA geen voorwaarde is om in Griekenland legaal te kunnen werken. Een AMKA-nummer volstaat.

17.4. Met verwijzing naar de motieven van de bestreden beslissing wordt in de beschikking uitgebreid ingegaan op verzoekers persoonlijke situatie als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland en worden de door hem aangehaalde individuele elementen omstandig besproken, waarbij wordt vastgesteld dat hij niet aantoonde dat hij persoonlijk zijn rechten en voordelen als statushouder in Griekenland niet meer kan laten gelden en een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie dreigt. Verzoeker had ook helemaal niet de intentie om in Griekenland een duurzaam leven en een toekomst uit te bouwen nu hij het land amper anderhalve maand na het verkrijgen van zijn internationale beschermingsstatus verliet. Verzoeker slaagt er met zijn betoog ter terechtzitting niet in hier een ander licht op te werpen, zodat de bevindingen hierover gehandhaafd blijven. In de beschikking wordt in deze zin geduid:

“De Raad wijst er verder op dat het feit dat er op een gegeven moment een einde wordt gesteld aan de materiële opvang voor begunstigten van internationale bescherming, in samenhang moet bekeken worden met het feit dat nadat de beschermingsstatus wordt toegekend, de begunstigten zelf in hun onderhoud moeten voorzien. In het kader van huisvesting en tewerkstelling kan worden verwacht van verzoeker, die er internationale bescherming heeft verkregen, om de nodige procedures te doorlopen en geduld uit te oefenen vooraleer hij daaromtrent conclusies trekt.

De Raad wijst er voorts op dat het aan de begunstigde(n) van internationale bescherming toekomt om de nodige inspanningen te doen om zich te integreren in de samenleving waar hij/zij internationale bescherming heeft bekomen, door er onder meer werk en huisvesting te zoeken en de taal te leren. Zulke inspanningen blijken niet uit verzoekers verklaringen en gedragingen, zoals ook de verwerende partij pertinent vaststelt. De houding en het handelen van verzoeker duiden er daarentegen op dat hij geenszins van plan was om in Griekenland een duurzaam leven en een toekomst uit te bouwen nu hij als erkend vluchteling amper een maand in Griekenland heeft verbleven. Uit verzoekers verklaringen blijkt dat hij reeds beslist had om naar België te komen na zijn interview in Griekenland (NPO, p.9-10). Dit getuigt niet van een oprechte intentie om een duurzaam bestaan in de andere lidstaat uit te bouwen en er zijn rechten te doen gelden.

(...)

Verder herhaalt verzoeker in voorliggend verzoekschrift louter dat hij zich in een vicieuze cirkel bevond en dat zijn verklaringen tijdens het persoonlijk onderhoud aantonen dat hij pogingen heeft ondernomen om regulier werk te vinden en zijn leven in Griekenland op te bouwen, zonder succes. De Raad herinnert er hierbij aan dat verzoeker als begunstigde van internationale bescherming amper een anderhalve maand in Griekenland

heeft verbleven (NPO, p.10). Het is voor verzoeker dan ook onmogelijk om conclusies te trekken omtrent de mogelijkheden als begunstigde van internationale bescherming op vlak van huisvesting, werkgelegenheid, gezondheidszorg of het aanbieden van taalcursussen in Griekenland. Gelet op zijn korte verblijf in Griekenland, slaagt verzoeker er op geen enkele manier in om aan te tonen dat zijn rechten hier niet geëerbiedigd werden. Verzoeker toont verder evenmin aan dat hij werd geconfronteerd met arbeidsmarktmoeilijkheden die niet eveneens gelden voor Griekse burgers.

Ook kan nog aangestipt worden dat verzoeker in Griekenland via kennissen kon voorzien in onderdak tijdens zijn verblijf van twee à drie weken in Griekenland nadat hij het opvangcentrum in Mytilini had verlaten (NPO, p.14-15). Uit zijn verklaringen blijkt niet dat verzoeker, eens hij er als vluchteling erkend werd, ernstige pogingen heeft ondernomen om zich te informeren over de mogelijkheden die de Griekse overheid heeft of die andere instanties hebben om in deze bijstand te bieden (NPO, p.19-20).

De Raad herhaalt dat het verzoeker om toekomt de middelen die het recht en zijn status in Griekenland hiertoe bieden terdege te gebruiken, hetgeen hij evenwel niet aantoont. Hij toont niet aan deze afdoende te hebben benut, laat staan uitgeput. Verzoeker maakt bijgevolg niet aannemelijk dat hij niet in de mogelijkheid zou zijn om bij terugkeer tewerkstelling, huisvesting of ondersteuning te kunnen krijgen in Griekenland."

17.5. In punt 9 van de beschikking wordt nog geduid dat verzoeker over de nodige zelfredzaamheid beschikt om bij terugkeer naar Griekenland te kunnen voorzien in zijn levensonderhoud. Daarbij wordt gesteld: "Zo begon verzoeker aan een studie voor elektrisch ingenieur in Eritrea en werkte hij ook als elektricien en soms als chauffeur (NPO, p.5-6). Verder blijkt uit zijn verklaringen dat hij zich in Zuid-Soedan, Oeganda en Turkije, net zoals tijdens zijn verblijf in Griekenland, steeds wist te handhaven en was in staat te voorzien in zijn basisbehoeften (NPO, p.7-8)."

Ter terechtzitting bevestigt verzoeker dat hij in Eritrea zelf heeft gewerkt als elektricien, maar stelt hij zich de vraag hoe hij in Griekenland werk zou kunnen vinden aangezien hij geen Grieks kent en er ook niet de mogelijkheid zal hebben om taalcursussen te volgen, terwijl dit thans in België wel het geval is.

Uit de beschikbare informatie blijkt nochtans dat er in Griekenland verschillende overheidsinstellingen en hulporganisaties aanwezig zijn die vluchtelingen bijstand verlenen voor taalonderwijs. Zo stipt de Raad aan dat uit de landeninformatie blijkt dat het Griekse Ministerie van Migratie en Asiel verschillende integratieprogramma's met het oog op integratie van statushouders ontwierp die worden uitgevoerd door partners, zoals internationale organisaties (onder andere de IOM) en ngo's en dat deze diensten onder meer taalcursussen aanbieden, cursussen gericht op de ontwikkeling van vaardigheden, en cursussen ter voorbereiding op een baan in Griekenland ("Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland", september 2024, p. 42-44), maar ook dat de vraag het aanbod ruimschoots overschrijdt (AIDA, "Country Report Greece. Update 2024", p. 263-264). Evenwel kan niet blijken dat verzoeker omwille van de onverschilligheid van de Griekse overheid geen toegang zou hebben tot taalonderwijs. Hoewel de vraag naar taalonderwijs in Griekenland voor anderstaligen het aanbod overschrijdt, bestaan er daarnaast verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van igo's, die de integratie van statushouders in de Griekse arbeidsmarkt trachten te bevorderen en te faciliteren, zoals banenbeurzen, taalcursussen, het geven van advies of bijstand bij het vinden van werk, enz. Bovendien doet het niet machtig zijn van de Griekse taal niets af aan de mogelijkheid om werk te zoeken waarvoor geen (goede) kennis van deze taal vereist is, zoals de landbouw- en bouwsector, de horeca en schoonmaak, en dit in afwachting van het verwerven van een (basis)kennis van het Grieks die de deuren opent naar andere jobs op de Griekse arbeidsmarkt. In zoverre taallessen betalend zouden zijn, blijkt niet dat verzoeker op zoek ging naar alternatieve of gratis mogelijkheden om de taal te leren. Hierbij kan geen abstractie worden gemaakt van het gegeven dat verzoeker na zijn erkenning als vluchteling amper anderhalve maand in Griekenland heeft verbleven. Het is voor verzoeker, gelet op dit zeer korte verblijf als statushouder in Griekenland, onmogelijk om conclusies te trekken omtrent de mogelijkheden als begunstigde van internationale bescherming op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid, gezondheidszorg of het aanbieden van taalcursussen in Griekenland. Gelet op zijn korte verblijf in Griekenland, slaagt verzoeker er op geen enkele manier in om aan te tonen dat zijn rechten er niet werden geëerbiedigd. Verzoeker toont verder evenmin aan dat hij werd geconfronteerd met arbeidsmarktmoeilijkheden die niet eveneens gelden voor Griekse burgers. Nu verzoeker eerder zeer beperkte stappen heeft gezet op het vlak van huisvesting, tewerkstelling en medische zorg en nooit is nagegaan wat de mogelijkheden waren van de Griekse verblijfsdocumenten in zijn bezit, kan hij bezwaarlijk stellen dat hij geen kans maakte op het verkrijgen van een legale job of onderdak of toegang tot medische zorgen. Verzoeker heeft slechts anderhalve maand als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland doorgebracht, waarbij kan worden aangenomen dat hem een AFM werd toegekend en waarbij hij niet aantoont dat hij in de onmogelijkheid was om deze AFM te actualiseren alsook een AMKA te verkrijgen en te activeren en bijgevolg niet in de onmogelijkheid verkeerde om over de nodige documenten te beschikken om legaal te werken in Griekenland.

17.6. Tevens werd in de beschikking geduid: "In Griekenland kon verzoeker verder nog rekenen op de hulp van kennissen (CGVS, p.11-12, 20-21 en 26): zo kon hij geld lenen van een vriend uit Engeland (NPO, p.12) en verbleef hij bij 'Habesha' mensen nadat hij tijdelijk het opvangcentrum verliet en enkele dagen naar Athene ging (NPO, p.13-14). Verzoeker toont niet aan dat hij bij een terugkeer naar Griekenland hierop niet

opnieuw (tijdelijk) een beroep zou kunnen doen, mocht dit nodig blijken te zijn." Verzoekers betoog ter terechtzitting dat hij in Griekenland weliswaar geld heeft geleend van een vriend, maar dit geenszins volstond om te kunnen overleven, kan hieraan geen afbreuk doen, daar nergens wordt gesteld dat deze eventuele tijdelijke steun waar verzoeker opnieuw een beroep op zou kunnen doen, moet volstaan om te overleven.

Waar verzoeker ter terechtzitting nog stelt dat het geen realistische optie is dat hij tijdelijk een beroep zou kunnen doen op zijn zus die in Duitsland verblijft, zoals in de beschikking zou worden gesteld, stelt de Raad vast dat dit betoog feitelijke grondslag mist. In de beschikking wordt enkel gesteld: *"Tot slot kan verzoeker niet gevolgd worden waar hij stelt dat hij zijn zus al jaren niet meer gezien heeft en aldus niet op haar kan rekenen, daar hij in mei van vorig jaar nog op haar kon rekenen wanneer hij gedurende twee weken bij deze zus verbleef in Duitsland (NPO, p.10)."* Hiermee heeft de Raad geen uitspraak gedaan over een eventuele tijdelijke ondersteuning door verzoekers zus.

17.7. Wat er ook van zij, verzoekers betoog ter terechtzitting doet niet anders denken over de vaststelling in de beschikking dat hij de nodige zelfredzaamheid blijkt te hebben om ook zonder deze tijdelijke steun in Griekenland te kunnen voorzien in zijn levensonderhoud. Verder doet zijn betoog ook geen afbreuk aan de vaststelling dat hij, gelet op het geheel van zijn verklaringen, beschikt over een netwerk in Europa van familie, kennissen en vrienden alsook over middelen, wat getuigt van zelfredzaamheid en keuzemogelijkheden. Bijgevolg neemt de Raad aan dat verzoeker voldoende zelfredzaam moet worden geacht om de moeilijkheden waarmee hij als terugkerende statushouder wiens ADT geldig is tot maart 2027, die een geldig Grieks reisdocument heeft en waarbij mag worden uitgegaan dat hij over een AFM beschikt, in Griekenland zou kunnen geconfronteerd worden, het hoofd te bieden.

In de bestreden beslissing wordt dan ook terecht aangestipt: *"De vaststelling dat u korte tijd na de toekenning van de status vertrokken bent getuigt verder dan ook niet van een oprechte intentie om een duurzaam bestaan in Griekenland uit te bouwen en er uw rechten te doen gelden terwijl u duidelijk beschikte over een netwerk en middelen om uw vertrek en verdere reis doorheen Europa te bewerkstelligen, wat getuigt van zelfredzaamheid en keuzemogelijkheden. U verklaarde hierover overigens dat u voor uw vertrek uit Griekenland naar uw zus in Duitsland, reeds overwoog een land te kiezen waar u voldoende medische hulp zou krijgen en u hierom voor België koos (notities CGVS, p. 10)."*

17.8. Dat een overheid niet steeds onmiddellijk woningen en financiële middelen kan toekennen aan vreemdelingen, houdt niet in dat deze vreemdelingen vervolgens niet worden geholpen en dat zij zelf niet tijdelijk in hun levensbehoeften kunnen voorzien. Verder dienen bij de beoordeling van de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland betreffende de toegang tot werkgelegenheid, onderwijs, sociale voorzieningen, gezondheidszorg, huisvesting of integratie, in beginsel de omstandigheden van de Griekse onderdanen als maatstaf of standaard in ogenschouw te worden genomen, en niet de standaarden die desgevallend van toepassing zijn in andere lidstaten van de EU. Net zoals niet iedere EU-onderdaan op gelijke wijze aanspraak kan maken op dergelijke voorzieningen, geldt dit immers eveneens voor vreemdelingen die internationale bescherming werd verleend binnen de EU. De vaststelling dat er tussen EU-lidstaten verschillen bestaan in de mate waarin aan personen met internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen doen gelden, impliceert bijgevolg geenszins zonder meer een onmenselijke en vernederende behandeling in de zin van artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest. Dit dient daarentegen op concrete wijze te worden aangetoond, rekening houdend met het gegeven dat óók de socio-economische moeilijkheden of perspectieven van de Griekse onderdanen problematisch en complex kunnen zijn op het vlak van bijvoorbeeld gezondheidszorg of tewerkstelling. De Raad wijst erop dat verzoeker internationale bescherming heeft verkregen in Griekenland dat als EU-lidstaat is gebonden aan het EU-acquis dat voorziet in (minimum)normen inzake rechten en voordelen die zijn verbonden aan zijn beschermingsstatus en waarvan verzoeker gebruik kan maken. Zoals reeds vastgesteld, toont verzoeker niet aan dat hij ernstige pogingen heeft ondernomen om zijn rechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland te doen gelden.

Het is niet onredelijk om van verzoeker, die in Griekenland internationale bescherming heeft verkregen, te verwachten dat hij inspanningen levert om zijn levensomstandigheden aldaar te verbeteren en er een bestaan uit te bouwen. De Raad wijst erop dat het aan de begunstigde van internationale bescherming toekomt om de nodige inspanningen te leveren om zich te integreren in de samenleving waar hij internationale bescherming heeft verkregen, door er onder meer werk te zoeken en de taal te leren. Er kan van verzoeker redelijkerwijze worden verwacht dat hij de nodige procedures doorloopt en geduld oefent vooraleer hieromtrent conclusies te trekken. Van verzoeker mag worden gevraagd dat hij de nodige ernstige stappen onderneemt om er zijn rechten uit te oefenen en zijn leven op duurzame wijze uit te bouwen. Hij toont niet aan, gelet ook op de korte tijd die hij er nog verbleef na de toekenning van internationale bescherming en zijn gebrekkige inspanningen om een leven op te bouwen in Griekenland, dat hij niet in de mogelijkheid zou zijn (geweest) om er huisvesting of tewerkstelling te vinden. Verzoeker maakt met zijn betoog tijdens de terechtzittingen en zijn aanvullende nota's niet op concrete wijze aannemelijk dat hij buiten zijn eigen wil om in de onmogelijkheid was om zijn rechten in Griekenland te doen gelden. Het komt hem in

dit verband bovendien toe om de middelen die het recht en zijn status in Griekenland hiertoe bieden terdege te gebruiken, hetgeen hij evenwel niet aantoonst. Hij toont niet aan deze afdoende te hebben benut, laat staan uitgeput.

Door louter eerder aangehaalde verklaringen te herhalen en de gedane gevolgtrekkingen tegen te spreken, zonder echter concreet in te gaan op de inhoud van de beschikking en hiertegen daadwerkelijk enige concrete repliek te formuleren, doet verzoeker thans niet anders oordelen en slaagt hij er niet in de concrete vaststellingen in de bestreden beslissing en voormelde beschikking in een ander daglicht te plaatsen. Deze blijven bijgevolg gehandhaafd.

Op grond hiervan kan dus niet worden besloten dat verzoeker door de onverschilligheid van de Griekse autoriteiten buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, is terechtgekomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelde om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften. Evenmin zijn er concrete indicaties dat dit het geval zou zijn bij een terugkeer naar Griekenland. Hij moet, gelet op de voorgaande vaststellingen, in staat worden geacht om bij terugkeer een duurzaam bestaan uit te bouwen en er in zijn levensonderhoud te voorzien. Verzoeker heeft evenwel echter enkel zeer beperkte stappen gezet om zijn rechten als statushouder te doen gelden.

De Raad herinnert er hierbij aan dat situaties die geen *“zeer verregaande materiële deprivatie”* teweegbrengen, volgens het Hof van Justitie niet van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden. Op basis van het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zouden zijn in de lidstaat waar het nieuwe verzoek om internationale bescherming is ingediend, in casu België, dan in de lidstaat die reeds internationale bescherming heeft verleend, in casu Griekenland, kan niet worden geconcludeerd dat verzoeker bij terugkeer naar die lidstaat zal worden blootgesteld aan een reëel gevaar voor een behandeling die onverenigbaar is met artikel 4 van het Handvest (cf. HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a., pt. 94 met verwijzing naar het arrest Jawo van datzelfde Hof). Zo er al sprake zou zijn van een mogelijk kwaliteitsverschil in vergelijking met België op het vlak van gezondheidszorg, sociale bescherming en onderwijs, volstaat dit op zich niet om te besluiten dat verzoeker bij een terugkeer naar Griekenland zal belanden in een situatie die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de EU.

De Raad brengt verder nog in herinnering dat situaties die geen *“zeer verregaande materiële deprivatie”* teweegbrengen, volgens het Hof van Justitie niet van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt:

- door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden;
- door de omstandigheid dat begunstigden van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan deze die in andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat;
- door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuw verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend;
- door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat een beroep kunnen doen om het hoofd te bieden aan tekortkomingen van het sociale stelsel van die lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten; of
- door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma's voor begunstigden.

Schendingen van de bepalingen van hoofdstuk VII van de richtlijn 2011/95/EU die niet leiden tot een schending van artikel 4 van het Handvest, beletten niet om een beschermingsverzoek op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet niet-ontvankelijk te verklaren (arrest Ibrahim e.a, punten 91-94 en arrest Jawo, punten 93-97).

Verzoeker citeert uit het AIDA *“Country Report: Greece. Update 2024”* waaruit volgens een studie zou blijken dat 44% van de vluchtelingen dakloos zijn (p. 260). Raad stelt evenwel dat in het AIDA-rapport een verkeerde interpretatie wordt gemaakt van de cijfers. Deze studie is raadpleegbaar via een consulteerbare weblink in het AIDA-rapport (voetnoot 1480). Uit deze studie waarbij 3755 personen werden ondervraagd (zowel asielzoekers als statushouders) en gepubliceerd in 2023, blijkt dat van alle ondervraagde statushouders slechts 3 % aangaf dakloos te zijn, 52 % woonde op eigen kosten in een huurwoning, 20 % een woning huurde via het ESTIA/HELIOS-programma en 22 % woonde in kampen. Van alle personen die aangaven dakloos te zijn, dit is 3% van de ondervraagde personen, was 44% statushouder (zie ETH Zürich, ipl - immigration policy lab, UCL et al., *“Home for Good? Obstacles and Opportunities for Refugees and Asylum Seekers in Greece”*, december 2023, waarnaar ook wordt verwezen via consulteerbare weblink <https://bit.ly/3UCwSI7>).

Verder moeten bij de beoordeling van de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland betreffende de toegang tot werkgelegenheid, onderwijs, sociale voorzieningen,

gezondheidszorg, huisvesting of integratie in beginsel de omstandigheden van de Griekse onderdanen als maatstaf of standaard in ogenschouw worden genomen, en niet de standaarden die desgevallend van toepassing zijn in andere lidstaten van de EU. Net zoals niet iedere EU-onderdaan op gelijke wijze aanspraak kan maken op dergelijke voorzieningen, geldt dit immers eveneens voor vreemdelingen aan wie internationale bescherming werd verleend binnen de EU. De vaststelling dat er tussen EU-lidstaten verschillen bestaan in de mate waarin aan personen met internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen doen gelden, impliceert bijgevolg geenszins zonder meer een onmenselijke en vernederende behandeling in de zin van artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest. Dit dient daarentegen op concrete wijze te worden aangetoond, rekening houdend met het gegeven dat ook de socio-economische moeilijkheden of perspectieven van de Griekse onderdanen problematisch en complex kunnen zijn op het vlak van bijvoorbeeld gezondheidszorg of tewerkstelling.

De Raad wijst erop dat verzoeker internationale bescherming heeft verkregen in Griekenland dat als EU-lidstaat is gebonden aan het EU-acquis dat voorziet in (minimum)normen inzake rechten en voordelen die zijn verbonden aan zijn beschermingsstatus en waarvan verzoeker gebruik kan maken. Zoals reeds vastgesteld, toont verzoeker niet aan dat hij doorgedreven pogingen heeft ondernomen om zijn rechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland te doen gelden.

De Raad herhaalt dat een algemene verwijzing, zoals in de aanvullende nota's waarbij dienaangaande naar verschillende rapporten met algemene landeninformatie wordt verwezen, naar de moeilijke (levens)omstandigheden voor statushouders in Griekenland, niet volstaat om zonder meer aan te tonen dat verzoeker als statushouder in Griekenland buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie verkeerde dan wel bij een terugkeer dreigt terecht te komen. Dit dient in concreto te worden aangetoond, waartoe verzoeker in gebreke blijft. Verzoeker brengt geen concrete elementen aan waaruit blijkt dat hij, wegens de onverschilligheid van de Griekse autoriteiten en buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, is terechtgekomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften. De Raad kan slechts vaststellen dat verzoeker op geen enkele wijze aannemelijk heeft gemaakt dat hij in Griekenland alle mogelijke middelen zou hebben benut, laat staan uitgeput, om zijn rechten als begunstigde van internationale bescherming te doen gelden.

Hoewel de beschikbare informatie getuigt van diverse problemen op het vlak van huisvesting, sociale zekerheid en tewerkstelling in hoofde van statushouders in Griekenland, blijft verzoeker, zoals blijkt uit het voorgaande, in gebreke om in zijn geval aan te tonen dat zijn levensomstandigheden in dat land de vereiste drempel van zwaarwichtigheid bereiken of zullen bereiken bij terugkeer. Verzoeker toont niet aan, ook al kan worden aangenomen dat zijn situatie door onzekerheid of een verslechtering van zijn levensomstandigheden wordt gekenmerkt, dat hij bij een terugkeer naar Griekenland in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling. Hij toont niet aan dat hij persoonlijk in een situatie zou belanden die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de EU.

Verzoeker maakt, gelet op wat voorafgaat, aldus niet op overtuigende wijze aannemelijk dat hij bij terugkeer naar Griekenland, wegens de onverschilligheid van de Griekse autoriteiten en buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, zal terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Verzoeker kan evenmin in alle redelijkheid stellen dat er in zijn hoofde sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugkeer naar Griekenland wegens een bijzondere kwetsbaarheid, buiten zijn wil en persoonlijke keuzes om, in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie zal terechtkomen.

De verwijzing naar rechtspraak van de Raad en buitenlandse rechtspraak, is evenmin van die aard dat dit afbreuk kan doen aan het voorgaande. De appreciatie van de feiten in het licht van de bestaande situatie in Griekenland gebeurt in het kader van een individuele beoordeling van de zaak die voorligt in elk stadium van de asielprocedure. Feiten en elementen eigen aan elk concreet beschermingsverzoek zijn bepalend bij de beoordeling van het dossier. De Raad stipt aan dat de analyse van de situatie in Griekenland is gesteund op de informatie zoals aangebracht door beide partijen en toegespitst op de individuele situatie van verzoeker. De door verzoeker aangevoerde kritiek op de COI Focus GRECE "*Aide aux migrants*" van juli 2025, doet geen afbreuk aan de gedane analyse en bevindingen, die voldoende steun vindt in de overige gehanteerde rapporten. De Raad herhaalt hierbij dat hij voormeld rapport niet heeft betrokken in zijn besluitvorming.

18. Verzoeker brengt met zijn replieknota, aanvullende nota's en betoog tijdens de terechtzittingen bijgevolg, gelet op het voorgaande, in deze stand van zaken geen dienstige elementen bij die ertoe nopen anders te oordelen dan wat in de bestreden beslissing en in voormelde beschikking wordt aangegeven.

19. Derhalve wordt geen afbreuk gedaan aan de in de beschikking van 3 juni 2025 opgenomen grond en de in de bestreden beslissing gedane vaststellingen. Bijgevolg brengt verzoeker heden geen elementen naar voor waaruit blijkt dat hij zich niet langer kan beroepen op de bescherming die hem reeds werd toegekend in Griekenland.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel

Het beroep wordt verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op tien juni tweeduizend zesentwintig door:

M. MAES TORRES LOREDO, kamervoorzitter

T. LEYSEN, griffier

De griffier, De voorzitter,

T. LEYSEN

M. MAES TORRES LOREDO